Claus Rønlev
Slægtsforskning

Denne søgbare PDF-fil er downloadet fra min personlige hjemmeside www.ronlev.dk.

Det er tilladt at dele PDF-filen med andre, da der ikke er ophavsret til titlen.

Besøg www.ronlev.dk. Måske er der andre af mine flere tusinde artikler og scannede bøger, der har interesse.

Mange venlige hilsener

Claus Rønlev

Lærerstanden

ved de nedlagte Latinskoler i Ebeltoft, Grenaa, Hobro, Mariager og Skive,

samt

Stamtavle over Familien Ingerslev,

af Overlærer F. E. Hundrup.

Efterretninger

om

Randers lærde Skole 1875–76,

af

Skolens Rektor.

Indbydelselskrift

til de offentlige Aarsprøver i Randers lærde Skole

i Juni og Juli 1876.

RANDERS.

Trykt hos J. M. Elmenhoff & Søn.

Efterretninger

om

Randers lærde Skole for Skoleaaret 1875-76.

Afgangsprøven for Studerende 1875.

Kandidaterne:	Points ved Præliminær-Prøven.	Dansk Stil Nr. 1.	Dansk Stil Nr. 2.	Oldnordisk.	Latin (skriftlig.)	Latin (mundtlig)	Latin (Extemp.).	Græsk.	Fransk.	Engelsk.	Historie.	Naturlære.	Hovedkarakter.	Points.
O. Elmenhoff	24	g+	g÷	mg÷	tg+	g+	g÷	g÷	g+	mg÷	mg	mg÷	Anden	73
J. G. Rohde	31	g+	g	mg÷	g÷	mg÷	mg÷	g	g	g	g	mg	Anden	75
V. Thorup.	35	mg	g+	mg+	mg÷	mg	mg	mg+	mg÷	mg	g	mg	Første	91

Aarsprøven i IV. Klasse 1875.

Disciplene, alle studerende.	Dansk Stil.	Tydsk.	Fransk.	Latin (mundtlig).	Latin (skriftlig).	Græsk.	Historie.	Geografi.	Naturhistorie.	Aritmetik.	Geometri.	Points for hele Prøven.	Points for 5 Fag.
V. M. Bierring . . .	g +	mg ÷	mg ÷	g	tg ÷	mg	mg ÷	g +	g +	mg ÷	g +	60	30
C. M. Christensen . .	g	g +	g	g +	tg ÷	mg	mg	mg ÷	g ÷	g	g	57	26
Th. Freiesleben	g +	g	g +	g +	g ÷	mg ÷	mg ÷	g	mg ÷	mg +	mg +	65	31
H. R. Jacoby	g +	mg ÷	mg ÷	g ÷	tg	mg ÷	ug ÷	mg ÷	g	tg ÷	tg +	49	18
V. Malling	mg	mg	mg	mg	mg ÷	ug ÷	mg	g	mg ÷	mg ÷	g	72	30
C. V. Mourier-Petersen	mg	g	g +	g ÷	tg ÷	g	g	g +	mg ÷	g ÷	tg +	50	23
M. C. Petersen	g +	g	g ÷	tg +	tg ÷	mg ÷	g	g +	g +	ug ÷	mg +	54	31
G. E. K. Schaarup .	g ÷	g +	g +	g ÷	tg	g +	mg ÷	g	g	tg +	g	49	23
Privatist:													
G. O. Hasselriis . . .		g ÷						tg	g	mg	g +		22

Af de 55 Disciple, der findes opførte i Indbydelsesskriftet f. f. A. bleve 3 dimitterede med det S. 3 angivne Udfald. Før Aarsprøven udmeldtes midlertidig paa Grund af Sygdom C. M. Rottbøll og for at udgaa 30te Juni N. M. Jacobsen og C. C. Amdisen (alle af II. Klasse). Der var saaledes ved Skoleaarets Begyndelse 49 tidligere Disciple, hvortil kom 22 nye*), ialt 71 Disciple. I Septbr. udgik N. C. E. Jensen (IV R.), men 1. Oktbr. gjenoptoges C. M. Rottbøll. I Decbr. udgik Sally Halle Philipson, ny optagen i Avgust Maaned (I. Kl.), i Slutningen af Marts Th. Freiesleben (V. Kl.), paa Grund af hans Faders Forflyttelse til Næstved, og H. V. Elmenhoff (II. R.) samt i April L. F. S. Evers (III R.), hvorefter Skolen tæller 67 Disciple, som med Undtagelse af VI. og IV. Klasse, der ere alfabetisk ordnede, efter deres Hovedkarakter for April Maaned indtage følgende Orden:

VI. Klasse.

1. Anders Nicolaus Hvass, f. i Kjøbenhavn d. 15. Decbr. 1858, Fader Justitsraad, Ejer af Frederiksdal.
2. Frederik Jacobsen, f. i Randers d. 3. Marts 1857, F. afd. Kjøbmand.
3. Johan Carl Gerhard Mogensen Meilbye, f. i Randers d. 16. Sept. 1858, F. Pedel ved Skolen.
4. Adolf Joakim Ulrik Sperling, f. i Randers d. 13. Febr. 1859, F. afd. Ritmester.

---

*) Ved Dimittenderne og de nye Disciple er det fulde Navn, Fødested og Fødselsdag angivet.

V. Klasse.

1. V. Malling, F. Justitsraad, Birkedommer, Frijsenborg.
2. G. E. K. Schaarup, F. Sognepræst, Lime.
3. M. C. Petersen, F. Gaardejer, Assentoft.
4. V. M. Bierring, F. Prokurator.
5. C. M. Christensen, F. Økonom ved Hospitalet.
6. C. V. Mourier-Petersen, F. Forstkandidat, Godsejer, R. af D., Holbækgaard.
7. H. R. Jacoby, F. Prokurator, R. af D.
8. Gustav Oskar Hasselriis, f. i Husum d. 18. Avgust 1858, F. Sognepræst i Fausing.

IV. Klasse.

1. V. T. C. Blichert, F. afd. Distriktslæge (S).*)
2. J. N. C. Hansen, F. Proprietær, Thorslund (R).
3. V. A. V. Hoff, F. afd. Fabrikant (M).
4. A. F. C. V. Holsten, F. Godsejer, Sødringholm (S).
5. J. S. K. Karmark, F. forh. Kjøbmand, Hobro (R).
6. M. F. C. Krøger, F. Kasserer (R).
7. C. E. K. Møller, F. Overlærer ved Skolen (R).
8. H. P. Pontoppidan, F. Sognepræst i R. (S).

III. Klasse.

1. G. V. Bischoff, F. Malerm. i Næstved, R. af D. (S).
2. J. Steenberg, F. Kjøbmand (S.).
3. F. G. Müller, F. Premierl., Ejer af Lundberg (S)
4. C. E. M. Honnens, F. Kammerjunker, Byfoged (S).
5. I. Philipson, F. Manufakturhandler (S).
6. Joh. Andersen, F. Adjunkt (R).
7. P. E. Møller, Broder til Nr. 7 i IV. (R).
8. J. Honnens de Lichtenberg, F. Hofjægerm., Besidder af Bidstrup, R. af D. (S).

---

*) **R** Realist, **S** Studerende, **M** i math. Retning.

II. Klasse.

1. H. L. V. Schaumburg, F. afd. Sekretær ved Kjøbenhavns Overformynderi (S).
2. T. Thorup, F. Translatør, Lærer (S).
3. E. S. Ehlers, F. Adjunkt (S).
4. C. M. Rottbøll, F. Intendant ved Regimentet (S).
5. C. F. Kuhn, F. Korpslæge (S).
6. H. Pontoppidan, Broder til Nr. 8 i IV. (R).
7. C. Gøtzsche, F. Kjøbmand (S).
8. J. M. Møller, Broder til Nr. 7 i IV. og III. Kl. (S).
9. S. F. J. Preetzmann, F. afd. Ejer af Frisenvold (S).
10. J. Pind, F. Løjtnant, Ejer af Tustrup (S).
11. Jørg. Andersen, Broder til Nr. 6 i III. (S).
12. A. E. Hjuler, F. afd. Boghandler (S).
13. C. E. Dujardin, F. Manufakturhandler (S).
14. Elliot Nyegaard, f. gl. Estrup Mølle d. 17de Avgust 1862, F. Godsforvalter paa gammel Estrup (S).
15. E. K. Michaelsen, F. Konsul, Kjøbmand (R).
16. P. D. Vergo, F. Slagterm. (R).
17. H. A. Martens, F. Hotelejer (S).
18. F. E. Kleisdorff, F. Kjøbmand (R).
19. A. F. Tvenstrup, F. Guldsmed (R).
20. J. J. A. Bache, F. Forpagter, Søbygaard (S).

I. Klasse.

1. Carl Rosing Hansen, f. paa Thunø den 12te Oktbr. 1864, F. afd. Sognepræst (S).
2. Christian Martin Schmidt, f. i Hald d. 1. Febr. 1863, F. Skolelærer og Kirkesanger i Hald (S).
3. William Hall Mazanti, f. i Ærøskjøbing d. 31. Decbr. 1861, F. Sognepræst i V. Tørslev (S).
4. Jens Nikolaj Schou, f. i Skive d. 23. Jan. 1861, F. Distriktslæge i Skive (S).
5. Nikolaj Eg Schou, foregaaendes Tvillingbroder (S).

6. Ove Rammel Gram Blom, f. i Flensborg d. 12. Avg. 1864, F. Justitsraad, Toldinspektør, R. af D. (S).
7. Søren Caspersen, f. i Kjøbenhavn d. 9. Avg. 1861, F. Handskefabrikant (R).
8. Christen Georg Høst, f. p. Støvringgaard d. 13. Mai 1864, F. Justitsraad, Godsforvalter (S).
9. Jens Andreas Høy, f. paa Tustrup d. 10. Febr. 1862, F. Proprietær, Pindsmiude (S).
10. John Tycho Frits Honnens, f. paa Vesterbro, Kbhvn. d. 6. Febr. 1864, Broder til Nr. 4 i III. Kl. (S).
11. Niels Andreas Langballe, f. paa Gjøl d. 14de Juni 1863, F. Sognepræst i Christrup (S).
12. Johannes Bruhn, f. i Grenaa d. 22. April 1862, F. Kammerassessor, Fjordinspektør (S).
13. Hans Christian Jensen (Hjuler), f. i Randers d. 2. Novbr. 1863, F. afd. Kjøbmand (S).
14. Edvard Zaun, f. i Randers d. 9de Januar 1863, F. Bundtmager (R).
15. Christian Budtz Hald, f. i Randers d. 27. Juni 1862, F. Landinspektør (R).
16. Jens Risager Roedsted, f. paa Alstrupgaard d. 6. Juni 1863, F. Proprietær ibid. (S).
17. Mathias Kjeldsen Kastrup, f. paa Kastrupgaard d. 21. Maj 1862, F. Proprietær ibid. (R).
18. Andreas Svanholm Frost, f. paa Stenisgaard d. 9de Decbr. 1862, F. Proprietær ibid. (R).
19. Valdemar Pontoppidan, f. i Randers d. 14. Avgust 1863, Broder til Nr. 8 i IV. og til Nr. 6 i II. Klasse (S).

Afgangsprøven for VI. Klasse og **Aarsprøven** for IV. Klasse afholdtes overensstemmende med den i Programmet f. f. A. aftrykte Plan. I Censuren for førstnævntes Ved-

kommende deltog som Medlem af Inspektionen Prof. Ussing i Dansk, Latin, Engelsk og Historie, Overlærer Ekeroth i Naturlære, Overlærer Bang i Oldnordisk, Græsk og Fransk, for sidstnævntes Vedkommende Prof. Ussing i Dansk og Latin, Overl. Ekeroth i Mathematik, Overl. Mørch i Tydsk og Historie, Postinspektør Castberg i Geografi og Læge Køster i Naturhistorie. I Prøven i de 5 Fag deltog som Privatist G. O. Hasselriis. Udfaldet af begge Prøver er meddelt S. 3 og 4.

Opgaverne til de skriftlige Prøver vare følgende:

I. Afgangsprøven.

Udarbejdelse i Modersmaalet:

1. Bunden Opgave: Hansestædernes Betydning i Norden.
2. Fri Opgave: Under hvilke Naturforhold udvikler Mennesket sig kraftigst?

Oversættelse fra Latin paa Dansk:

Stoicorum sententia erat, solum sapientem esse divitem. Hoc, quod plerisque mirabile vel, ut Græci dicebant, paradoxon videbatur, Cicero oratorie defendere conatur Crassum illum divitem se alloqui fingens.

Quæ est, inquit, ista in commemoranda pecunia tua tam insolens ostentatio? Solusne tu dives es? Quid si ne dives quidem? Quem enim intelligimus divitem, aut hoc verbum in quo homine ponimus? Opinor in eo, cui tanta possessio est, ut ad liberaliter vivendum facile contentus sit; qui nihil quærat, nihil appetat, nihil optet amplius. Si animus tuus nihil sibi deesse putat, nihil curat amplius, concedo dives es. Sin autem propter aviditatem pecuniæ nullum quæstum turpem putas; si quotidie fraudas, aufers, eripis, si socios spolias, ærarium expilas; si testamenta amicorum exspectas, aut ne exspectas quidem, sed ipse supponis: hæc utrum abundantis an egentis signa sunt? Animus hominum dives, non arca appellari debet. Quamvis illa sit plena, dum te inanem videbo, divitem non putabo. Etenim ex eo, quantum cuique satis est, metiuntur homines divitiarum modum. Filiam quis habet:

pecunia est opus; duas: maiore; plures: maiore etiam; et si, ut aiunt Danao fuisse, quinquaginta sint filiæ, tot dotes magnam quærant pecuniam. Qui igitur non filias plures, sed innumerabiles cupiditates habet, quæ brevi tempore maximas copias exhaurire possint, hunc quo modo ego appellabo divitem, quum ipse egere se sentiat? Multi ex te audierunt, quum diceres, neminem esse divitem, nisi qui exercitum alere posset suis fructibus, quod populus Romanus tantis vectigalibus iam pridem vix potest. Iam fateris igitur, non esse te divitem, cui tantum desit ad explendum id, quod optas? Si censenda nobis atque æstimanda res sit, utrum tandem pluris æstimemus pecuniam Pyrrhi, quam Fabricio dabat, an continentiam Fabricii, qui illam pecuniam repudiabat? hereditatem L. Pauli, an liberalitatem Africani, qui eius hereditatis Q. Maximo fratri partem suam concessit? Hæc profecto, quæ sunt summarum virtutum, pluris æstimanda sunt, quam illa, quæ sunt pecuniæ. Contentum suis rebus esse, maximæ sunt certissimæque divitiæ. Etenim si callidi rerum æstimatores prata maximo æstimant, quod ei generi possessionum minime casu noceri possit, quanti est æstimanda virtus, quæ nec eripi nec surripi potest, nec vi tempestatum nec temporum perturbatione mutatur? qua præditi qui sunt, soli sunt divites. (Cic. paradox. VI., 1—51).

arca, Pengeskrin. fructus, Indtægter.

Oversættelse fra Dansk paa Fransk:

Tror De virkelig, at man kan være stor i én Videnskab og en Taabe i alle andre og i hele Livet? Gjennemlæs de store Mænds Biografier; De vil ingensteds finde Beviser for denne Mening. Hvis Exempler kunde overbevise Dem, skulde jeg anføre en Mængde; i Dag kan et eneste være nok.

Paa en Rejse til Glasgow betroede Moderen til den berømte James Watt sin unge Søn til en af sine Veninder. Faa Uger efter kom hun tilbage for at se til ham, visselig uden at ane den besynderlige Modtagelse, som ventede hende. „Frue", sagde denne Veninde til hende, saasnart hun saa hende, „De maa skynde Dem at føre James tilbage til Greenock. Jeg kan ikke mere udholde den Tilstand, hvori han sætter mig; jeg er udmattet af Mangel paa Søvn. Hver Aften, naar min Families sædvanlige Sengetid nærmer sig, forstaar Deres Søn behændig at rejse en Diskussion, hvori han finder Lejlighed til at indføre en eller anden Fortælling, denne afføder en anden, en tredje o. s. v. Disse Fortællinger have saa stor Interesse, min hele Familie hører dem med saa stor Opmærksomhed, at man vilde kunne høre en

Flue flyve. Timerne gaa saaledes efter hverandre, uden at vi mærke det. Men den næste Dag er jeg nær ved at falde om af Træthed. Frue tag Deres Søn hjem."

At gjennemlæse relire. Ingensteds nulle part. At være nok suffire. At ane se douter de. At føre tilbage ramener. At udholde endurer. At udmatte harasser. At rojse (en Diskussion) soulever. Lejlighed til moyen de. At affede enfanter. At gaa efter hverandre se succéder.

II. IV. Klasses Prøve.

Dansk Stil:

Det Indre af Afrika.

Latinsk Stil:

Den romerske Historieskriver C. Crispus Sallustius blev født i Amiternum i Sabinerlandet Aar 86 før Christi Fødsel, paa en Tid da der blev kæmpet med den største Heftighed imellem Optimaterne og dem, der vilde kaldes Folkevenner. Selv oprunden af en plebejisk Familie, sluttede han sig nærmest til dem, der forsvarede Almuens Rettigheder, og da Borgerkrigen imellem Pompejus og Cæsar brød ud, tog han Cæsars Parti. Efter Slaget ved Pharsalos, da de i Campanien samlede Legioner vægrede sig ved at gaa til Africa, hvis man ikke betalte dem de lovede Penge, blev Sallust af Dictatoren sendt derhen, for at bringe dem tilbage til deres Pligt; men Soldaternes Forbitrelse var saa stor, at det ikke var langt fra, at han var bleven dræbt af dem, og han maatte vende tilbage til Rom med uforrettet Sag. Derefter sendte Cæsar ham med en Del af Flaaden til Africa for at besætte Øen Cercina, hvor hans Fjender havde samlet en stor Mængde Korn. Da han havde udført baade dette og andre Ting med lige Lykke og Behændighed, bød Cæsar ham at styre Numidien som Consul. Da han i denne Provins havde samlet store Rigdomme, blev han efter sin Hjemkomst til Rom anklaget for Udsugelser, og han vilde være bleven dømt, hvis ikke Cæsars Gunst havde hjulpet ham.

Sabinerlandet, Sabini. Folkevenner, populares. slutte sig til, adjungere se ad. bryde ud, exardescere. tage Ens Parti, amplecti partes alicujus. bringe tilbage, revocare. Behændighed, dexteritas. Udsugelser, repetundæ.

Arithmetik:

1. 7 Arbejdere udføre et bestemt Arbejde. I 6 Dage have 3 af dem udført hver $\frac{1}{10}$ af det hele, de 4 andre have udført hver

$\frac{1}{12}$ deraf. Hvor mange Dage maa de endnu arbejde paa Fuldførelsen deraf, naar de vedblive at arbejde med samme Kraft?

2. At beregne Værdien af $\frac{10006^{18}}{10003^{19}}$.

(I dette Exempel faas 8 paalidelige Decimaler ved en femciffret Tavle.)

3. At finde x og y udtrykte ved a og b, naar

$$\frac{x}{a} + y = 1,$$

$$xy = -b - \frac{b^2}{a}.$$

Geometri:

1. Ved Konstruktion at bestemme et Punkt i en given ret Linie saaledes, at Linier derfra til to givne Punkter i samme Plan som den givne Linie danne en Vinkel paa 90° med hinanden. (Punkternes Afstand ses altsaa under en Synsvinkel paa 90°).

2. Hvad forstaas ved Figurers Ligedannethed? Naar ere Cirkelsegmenter (Afsnit) ligedannede? Hvis Forholdet imellem to Cirklers Radier er 0,36, hvor store ere da følgende Forhold:

a) imellem to ligedannede Segmenters Chorder,

b) imellem to ligedannede Segmenters Arealer?

3. Af en given indskreven regelmæssig 2nkants Side og største Radius søges nkantens Side. Anvendes til Beregning af den regelmæssige Femkants Side, naar Cirklens Radius er r.

Den 13de Maj d. A. blev Skolen forestillet i Gymnastik og Skydning for Gymnastikinspektøren, Kammerherre T. Wegener, R. af D. og Dbm.

I Lærerpersonalet er der foregaaet den Forandring, at Premierl., Kammerjunker H. A. J. v. Baggesen fra 1ste Novbr. f. A. har overtaget Ledelsen af Gymnastikundervisningen istedenfor Premierl., Kammerj. V. la Cour, som fra s. D. var bleven forsat til 4de Dragonregiment i Næstved; med en sjelden Dygtighed og Nidkjærhed havde han virket ved denne Skole fra Avgust 1867.

Fagfordelingen har i det løbende Skoleaar været følgende:

Rektor: Latin i VI og V, 17 Timer ugentlig.

Overlærer Møller: Latin i IV og I, Engelsk i II, Historie i V, 21 Timer ugentlig.

Adjunkt Møller: Tydsk i IV—II, Fransk i VI—II, 22 Timer ugentlig.

— Koch: Geografi, Naturhistorie og Frihaandstegning, 21 Timer ugentlig.

— Andersen: Latin i III—II, Græsk i III, Fransk i I, 23 Timer ugentlig.

— Hauschultz: Mathematik, Naturlære i V og III, Mathematik (Regning) og geometrisk Tegning i III—I, 24 Timer ugentlig.

— Bischoff: Dansk og Tydsk i I, Engelsk i VI—III og I, samt Skrivning, 23 Timer ugentlig.

— Ehlers: Dansk og Oldnordisk i VI—II, Religion i III—I, 22 Timer ugentlig.

— Lind: Historie i IV—II, Mathematik (Regning), geometrisk Tegning i IV, Naturlære i VI og IV, 24 Timer ugentlig.

— Gemzøe: Græsk i VI—IV, Historie i VI og I, 23 Timer ugentlig.

Premierl., Kammerj. la Cour og fra 1. Novbr. Premierl., Kammerj. Baggesen med Assistent Oversergent v. Pein Gymnastik og Skydeøvelser, 15 Timer ugentlig.

Musiklærer Ehlert Sang, 5 Timer ugentlig.

I Skoleaarets Løb er følgende Arbejde udført:

Dansk.

I Klasse: Winkel Horns og Borchsenius's Læsebog benyttes til Oplæsning og Analyse. Enkelte Digte lærte udenad af Læsebogen. En Stil ugentlig (Bischoff, 3 Timer).

II Klasse: Winkel Horns og Borchsenius's Læsebog benyttes til Oplæsning og Analyse. Nogle Digte lærte udenad. En Stil ugentlig (Ehlers, 2 Timer).

III Klasse: Den nordiske Gudelære efter Arentzen og Thorsteinsson. Oehlenschlägers „Nordens Guder" oplæst. Af Hammerichs svenske Læsestykker er der læst 43 Sider. En Stil ugentlig (Ehlers, 2 Timer).

En for Realafdelingen særskilt Time er bleven anvendt dels til Diktatstil, dels til dansk Litteraturhistorie med Flors Haandbog som Grundlag.

IV Klasse: Digterværker af Holberg, Ewald, Wessel og Oehlenschläger ere læste. Hammerichs svenske Læsestykker, 56 Sider af den prosaiske Del samt hele den poetiske Afdeling. 2 Stile maanedlig (Ehlers, 2 Timer).

V Klasse: En kort Udsigt over den oldnordiske Litteraturs Historie med Benyttelse af Winkel Horns Fremstilling. Den danske Litteraturs Historie til Holbergs Død med Thortsens Udsigt som Grundlag. 2 Stile maanedlig (Ehlers, 2 Timer).

Oldnordisk. Wimmers Læsebog S. 1—27. Hovedpunkterne af den oldnordiske Formlære efter Wimmers Grammatik (Ehlers, 2 Timer).

VI Klasse: Den danske Litteraturs Historie fra Midten af det 18de Aarhundrede indtil 1814 med Benyttelse af Thortsens Bog. 2 Stile maanedlig (Ehlers, 2 Timer).

Oldnordisk. Wimmers Læsebog, den prosaiske Del. Wimmers Grammatik benyttet (Ehlers, 2 Timer).

Latin.

I Klasse. Forchhammers latinske Læsebog; det Vigtigste af Formlæren efter Madvigs Grammatik (F. Møller, 6 Timer).

II Klasse: Af Cornelius Nepos: Conon, Dion, Iphicrates, Chabrias, Timotheus og Datames. Af Trojels Stiløvelser ere de med a betegnede Stykker indtil Side 80

mundtlig indøvede og derefter nedskrevne som Stil; de dertil svarende Paragraffer af Syntaxen ere læste, Formlæren repeteret (Andersen, 8 Timer).

III Klasse: Cæsars galliske Krig, 1ste og 2den Bog. Madvigs Grammatik: Formlæren og Ordføjningslæren indtil 1ste Afsnits 7de Kapitel er repeteret. Af nyt er gjennemgaaet videre indtil 2det Afsnits 3die Kapitel; desuden af det følgende §§ 305, 307, 309—15, 327—28, 331, 346 og 349—53. 1 til 2 Stile ugentlig, tildels efter Trojels Stiløvelser; de skrevne Stile ere bagefter lærte udenad (Andersen, 7 Timer).

IV Klasse. Talen for Sext. Roscius, Cæsars galliske Krig, 1ste og 2den Bog, af Ovids Forvandlinger, Blochs Udgave, Deucalion, Io, Phaëthon, Pyramus og Thisbe, ialt 845 Vers. Madvigs Syntax, 2det Afsnit, Kap. 1—8 incl., med en Række tilsvarende Exempler af Trojels Stiløvelser; det Foregaaende repeteret. To ugentlige Stile, udarbejdede hjemme (F. Møller, 8 Timer).

V Klasse: Ciceros Tale for Sextus Roscius, Sallusts Catilina, Livius 32. Bog, Vergils Æneide, 1. og 2. Sang. Kursorisk er 2 Timer ugentlig læst af Flemmer, Sølvalderens Forfattere, Stykkerne af Curtius, Vellejus m. m.; 1 Time er ugentlig anvendt til Oversættelse fra Dansk paa Latin uden Forberedelse, maanedlig er i Gjennemsnit skrevet 2 Versioner og 1 Stil (Rektor, 9 Timer).

VI Klasse: Ciceros Tuskulaner 2. og 5. Bog; Tacitus's Agricola og Horatses Oder, 1. og 2. Bog, samt Brevene. Kursorisk er læst i 2 ugentlige Timer af Flemmer Stykkerne af Svetonius og Quintilian, Sallusts Jugurtha fra 44. Kap., Livius 32. Bog m. m. 2 Versioner maanedlig (Rektor, 8 Timer).

Græsk.

III Klasse: Bergs Forskole. Xenophons Anabasis 1ste Bog, 1—2. Kap. Det nødvendigste af Bøjningslæren efter Tregder (Andersen, 5 Timer).

IV Klasse: Xenophons Anabasis III. Homers Odyssé VI og IX (Gemzøe, 5 Timer).

V Klasse: Herodot V—VI. Homers Odyssé X—XII (Gemzøe, 6 Timer).

VI Klasse: Platons Apologi og Kriton, Demosthenes's olynthiske Taler, Lukians Hanen. Homers Odyssé II, Petersens Udvalg af græske Digtere: Brudstykket af Sophokles's Kong Oedipus. Desuden opgives til Afgangsprøven, af Hvass, Jacobsen, Meilbye: Bergs Udvalg af Herodot, 1ste Halvdel, Petersens græske Anthologi: Elegierne af Kallinos, Tyrtæos, Mimnermos, Anakreon og Solon, samt alle de meliske og choriske Digte; af Sperling: Bergs Udvalg af Herodot, 2den Halvdel, Homers Odyssé I og III—IV, Iliade I (Gemzøe, 6 Timer).

Tydsk.

I Klasse: Toepfers Læsebog for Mellemklasser S. 119 183. Formlæren efter Toepfers Grammatik. Realafdelingen særskilt 1 Time ugentlig til skriftlig og mundtlig Oversættelse af Holbechs og Petersens Materialier, Stykker fra 1—19 (Bischoff, 3 Timer).

II Klasse: Toepfers Læsebog for Mellemklasser, S. 33 til 119. Toepfers Grammatik; Holbechs og Petersens Materialier, Nr. 49—50; Nr. 59—60. Realafdelingen 1 Time særskilt (M. Møller, 3 Timer).

III Klasse: Møllers og Nyborgs Læsebog, S. 1—45; 91—97; 103—56. Samme Grammatik. Realafdelingen 1 Time særskilt til Stil (M. Møller, 3 Timer).

IV Klasse: Samme Læsebog og „Deutsche Klassiker". Samme Grammatik. Realafdelingen 1 Time særskilt til Stil (M. Møller, 3 Timer).

Fransk.

I Klasse: Ahns prakt. Lærebog, 1ste Kursus S. 47 til 68 og 100—114. De danske Stykker ere nedskrevne

som Stil. Arlauds Chrestomathie: S. 1—16 (Andersen, 3 Timer).

II Klasse: Arlauds Chrestomathie: S. 185—276; Monrads Grammatik (M. Møller, 3 Timer).

III Klasse: Borrings Études Littéraires: S. 1—62; 119—47. Monrads Grammatik (M. Møller, 2 Timer).

IV Klasse: Borrings Études Littéraires. Pios Grammatik (M. Møller, 2 Timer).

V Klasse: Samme Læsebog og Sicks franske Læsestykker. En Stil ugentlig (M. Møller, 3 Timer).

VI Klasse: Mérimée's „Colomba" og Sicks Læsestykker. En Stil ugentlig (M. Møller, 3 Timer).

Engelsk.

I Realklasse: Listovs engelske Læeebog S. 1—31; Sammes Elementarbog S. 1—22, skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik til de uregelmæssige Verber (Bischoff, 3 Timer).

II Realklasse: Listovs engelske Læsebog, S. 1—85; Listovs Elementarbog, S. 26—43. Sammes Stiløvelser, S. 1—10, mundtlig og skriftlig. Rosings Grammatik (F. Møller, 4 Timer).

III Realklasee: Listovs engelske Læsestykker S. 68 til 141. Sammes Stiløvelser S. 1—19, skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik (Bischoff, 3 Timer).

IV Realklasse: Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter S. 1—87. Sammes Læsestykker, anden Afdeling, 120 Sider; i Alt 207 Sider. Løkkes Grammatik og Stiløvelser. En Stil hver fjortende Dag med Undtagelre af det sidste Fjerdingaar. Til kursorisk Læsning benyttes Goldsmith, Vicar of Wakefield (Bischoff, 2 Timer).

V Klasse: Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter S. 1—40. Listovs Elementarbog S. 1—22, skriftlig og mundtlig. Rosings Grammatik til de uregelmæssige Verber (Bischoff, 2 Timer).

VI Klasse: Listovs Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter S. 1—81, Walter Scotts Quentin Durward S. 34 til 109, i Alt 156 Sider. Til kursorisk Læsning benyttet sidstnævnte Bog fra S. 202. Rosings Grammatik (Bischoff, 2 Timer).

Religion.

(Ehlers, 2 Timer ugentlig).

I Klasse: Balslevs Lærebog, 2det Hovedstykke. Assens Bibelhistorie, 6te, 7de og 8de Afsnit af det gamle Testament og af det nye forfra indtil Jesu Lignelser. 8 Psalmer.

II Klasse: Balslevs Lærebog, 1ste, 3die, 4de og 5te Hovedstykke. Assens Bibelhistorie, fra Jesu andet Ophold i Jerusalem indtil tredie Afsnit.

III Klasse: Balslevs Lærebog, Slutningen af 1ste Hovedstykke fra det 6te Bud samt 2det, 3die, 4de og 5te Hovedstykke. Assens Bibelhistorie, hele det gamle Testament.

Historie.

I Klasse: Blochs Lærebog i Historien for Realskoler I, S. 1—136 (Gemzøe, 2 Timer).

II Klasse: Blochs Lærebog for Realskoler: Nordens Historie i Middelalderen fra 1241; den nyere Tids Verdenshistorie til 1789 (Lind, 2 Timer).

III stud. Klasse: Samme Lærebog: Den nyere Tids Verdenshistorie til 1815; Nordens Historie fra c. 1800 til 1863 (Lind, 2 Timer).

III Realklasse: Samme Lærebog: Verdenshistorien i den nyere og nyeste Tid; Nordens Historie i den nyeste Tid; Oldtiden til Alexander (Lind. 3 Timer).

IV stud. Klasse: Oldtidens Historie efter Thriges Lærebog; nogle Stykker dog efter Blochs (Lind, 2 Timer).

IV Realklasse: Hele Historien efter Blochs Lærebog (Lind, 3 Timer).

V Klasse: Nordens Historie til 1660 efter Thriges Nordens Historie; Oldtidens Historie til Diocletian efter Thriges mindre Lærebog (F. Møller, 3 Timer).

VI Klasse: Danmarks Historie efter Allens Lærebog, Oldtidens Historie efter Thriges mindre Lærebog, Middelalderens og den nyere Tids Historie efter Kofods Udtog (Gemzøe, 4 Timer).

Geografi.

(Koch).

I Klasse: Efter Velschows Geografi: Rusland, Tydskland, Holland, Belgien, Storbrittanien og Irland, Spanien, Portugal, Frankrig og Schweiz (2 Timer).

II Klasse: Efter samme Bog: Italien fra St. Marino, Østrig, Tyrkiet, Grækenland, Asien, Afrika og Amerika til Nordpolarlandene (2 Timer).

III Klasse: Efter samme Bog: Danmark, Norge, Sverig og Tydskland (1 Time).

IV Klasse: Reperet hele Geografien efter samme Bog (2 Timer).

Naturhistorie.

(Koch, 2 Timer).

I Klasse: Lütkens større Bog: Pattedyr og Fugle indtil Skrigefuglene.

II Klasse: Samme Bog: Fuglene fra Sangfuglene; efter den mindre Bog: Krybdyr, Padder, Fisk, Leddyr og Bløddyr.

III Klasse: Lütkens mindre Bog: fra Krybdyrene Bogen ud. Vaupells Botanik: 2det og 3die Afsnit.

IV Klasse: Repeteret Zoologien og Botanikken efter de nævnte Bøger.

Arithmetik og Regning.

I Klasse: De 4 første Regningsarter efter Hauschultz' elem. Arithmetik; praktisk Regning med Benyttelse af Hansens Regnebog II (Hauschultz, 4 Timer).

II Klasse: De 4 Regningsarter og Decimalbrøk efter Hauschultz' elem. Arithmetik; i praktisk Regning: ligefrem og omvendt Reguladetri, Gjennemsnitsregning, Delingsregning, Procentregning, fremmed Mønt efter Hansens Regnebog II (Hauschultz, 4 Timer).

III Klasse: Repeteret Hauschultz' elem. Arithmetik; Potens og Rod (med Forbigaaelse af negative og brudne Exponenter), Ligninger af 1ste og 2den Grad med en eller flere Ubekjendte efter Steens elem. Algebra; praktisk Regning 1 Time ugentlig efter Hansens Regnebog III (Hauschultz, 3 Timer).

IV Klasse: Til Examen opgives Steens elementære Algebra (Lind, 3 Timer).

Geometri.

I Klasse: Hovedformerne i Rummet efterviste paa Træfigurer; geometrisk Tegning (Hauschultz, 2 Timer).

II Klasse: De fire første Kapitler af Mundts Geometri (Hauschulz, 2 Timer).

III Klasse: Mundts Geometri fra 3die Kapitel til Slutningen, med Undtagelse af Afsnittet om Korders Beregning (Hauschultz, 2 Timer).

IV Klasse: Til Examen opgives Mundts Geometri fra Kap. 2, V (Lind, 2 Timer).

Naturlære.

III Realklasse: Holtens Naturlære forfra til Faldet (med adskillige Forbigaaelser), samt Afsnittet om Varmen (undtagen Dampmaskinen), Magnetismen og Gnidningselektriciteten (Hauschultz, 2 Timer).

IV Klasse (Realister og Math.): Holtens Naturlære og Jespersens Kemi (Lind, 2 Timer).

V Klasse: Holtens Bog forfra til Faldet, samt Varmen, Magnetismen og Elektriciteten (Hauschultz, 3 Timer).

VI Klasse: Holtens Naturlære og Mundts Astronomi (Lind, 3 Timer).

Tegning.

I geometrisk Tegning har IV R. og III R. havt 2 Timer ugentlig, der ere anvendte til forskjellige plangeometriske Konstruktioner, sluttende sig til det i Geometrien lærte (Lind og Hauschultz). Ligeledes er der meddelt Undervisning i Frihaandstegning i I, II og IV R. (2 Timer) samt i III R. (1 Time); ved Undervisningen er benyttet Helsteds Tegnehefter og Helsteds store Fortegninger (Koch).

Gymnastik.

(Baggesen).

Skolen har havt 15 Gymnastiktimer ugentlig. Der er bleven gymnastiseret i 3 Partier. Ældste Parti, 6te og 5te Klasse, har havt 4 Timer ugentlig, mellemste Parti, 4de og 3die Klasse, 5 Timer, og yngste Parti, 2den og 1ste Klasse, 6 Timer.

Gymnastihken og de dermed forenede Øvelser i Exercits og Hugning ere øvede paa samme Maade som i de foregaaende Skoleaar (se Indbydelsesskriftet for 1874 S. 23).

Skydning.

I denne Øvelse have Disciplene af 6te og 5te Klasse samt 4de Realklasse (ialt 17) deltaget (2 Disciple udgaaede i Aarets Løb).

Skivernes Dimensioner og Inddeling have været som det foregaaende Aar. Der har i det løbende Skoleaar hidtil været skudt ialt 13 Gange; af hver Discipel gjennemsnitlig 52 Skud med Skytteforeningsriflen og 9 Skud med Remingtonriffelen, ialt 878 og 153 Skud, deraf 698 og 110 Træffere paa Afstande fra 50 til 170 Alen.

Præmieskydningen er endnu ikke afholdt.

Meddelelser om Forberedelsesskolen.

(Ved Bestyrerne: Overlærer Møller og Adjunkterne Andersen og Ehlers).

Efter den i Juli Maaned f. A. afholdte Aarsprøve bleve af de 60 Disciple, Forberedelseskolen paa den Tid talte, 16 optagne i den lærde Skoles 1ste Klasse. I Løbet af Skoleaaret 1875—76 har Forberedelsesskolen havt en Tilvæxt af 22 nye Disciple, saa at Skolen for Tiden tæller 66 Disciple, der ere fordelte i 3 Klasser.

Undervisningsfagene ere fordelte paa følgende Maade: F. Møller: Historie (III), Tydsk (I), Skrivning (III), Tegning (III og II). Koch: Naturhistorie (III). Andersen: Fransk (III), Regning (II), Geografi (I). Hauschultz: Regning (III). Ehlers: Dansk (III og II), Religion (I). Gemzøe: Tysk (III og II), Historie (II). Lærer Andersen: Religion (III og II), Geografi (III og II), Historie (I), Skrivning (II og I), Dansk (I), Regning (1). Musiklærer Ehlert Sang og Gymnastiklærer Ziegler Gymnastik med hele Skolen.

Disciplene ere efter deres Hovedkarakterer for April Maaned ordnede saaledes:

III Klasse.

1. O. K. Bayer (F. Driftsbestyrer). 2. P. V. Kuhn (F. Korpslæge). 3. N. L. Hassager (F. Mægler). 4. R. Kidde (F. afd. Landinspektør). 5. A. Th. Høy (F. Proprietær, Pindsminde). 6. E. F. Buchwald (F. Godsejer). 7. L. F. Nannestad (F. Godsforvalter). 8. V. V. Martens (F. Gjæstgiver). 9. A. W. Horneman (F. Ingeniør). 10. V. E. Ishøy (F. Klubvært). 11. F. V. Ortmann (F. Præst i Holbæk). 12. V. Jacoby (F. Bundtmager). 13. H. K. Ludvigsen (F. Skibskaptajn). 14. O. M. Meyer (F. Apotheker i Hvidbjerg). 15. J. F. Bjerregaard (F. Kjøbmand). 16. A. H. F. Jensen (F. Kjøbmand). 17. H. P. Møller (F. Adjunkt). 18. Th. Steenberg (F. Kjøb-

mand). 19. V. E. K. Stamer (F. Forpagter). 20. V. Thyssen (F. Kjøbmand). 21. P. E. Hoff (F. afd. Kjøbmand). 22. Th. M. Th. Krog (F. Præst i Rørbæk).

II Klasse.

1. H. Hansen (F. Præst i Randers). 2. H. W. Langballe (F. Præst i Kristrup). 3. H. G. Baadsgaard (F. Ritmester). 4. K. A. Jermiin (F. Landmand). 5. O. Gøtzsche (F. Kjøbmand). 6. J. K. E. Christensen (F. Bager). 7. K. J. Smith (F. Jernstøber). 8. K. Caspersen (F. Handskefabrikant). 9. R. Kleisdorff (F. Kjøbmand). 10. E. V. Tvenstrup (F. Guldsmed). 11. N. O. Hansen (F. Læge). 12. K. Metz (F. Kjøbmand). 13. J. Pind (F. Løjtnant, Tustrup). 14. M. L. Kleisdorff (Broder til Nr. 9). 15. H. W. Wies (F. Skræder). 16. K. F. E. Hoff (Broder til Nr. 21 i III Kl.). 17. R. Thyssen (Broder til Nr. 20 i III Kl.).

I Klasse b.

1. A. G. Hauerbach (F. afd. Kjøbmand). 2. K. Hassing (F. Bager). 3. B. Obel (F. Apotheker). 4. P. M. Overbye (F. Kjøbmand). 5. N. E. Jacobsen (F. Kjøbmand). 6. J. E. Horneman (Broder til Nr. 9 i III Kl.). 7. J. Obel (Broder til Nr. 3). 8. N. H. Boje (F. Kjøbmand). 9. A. L. Ishøy (Broder til Nr. 10 i III Kl.). 10. H. E. Riisager (F. Kjøbmand). 11. H. Hjersing (F. Kjøbmand). 12. F. Christensen (F. Snedker). 13. K. Møller (F. Apotheker i Herning).

I Klasse a.

1. H. S. Köster (F. afd. Apotheker). 2. N. E. Hartz (F. Skomager). 3. K. A. E. Tromholdt (F. Toldassistent). 4. K. Møller (F. Overlærer). 5. E. A. Bræmer (F. afd. Bogholder). 6. F. Heerfordt (F. Kjøbmand). 7. M. S. Nielsen (F. Møllebygger). 8. K. F. Mogensen

(F. Kjøbmand). 9. P. J. Jørgensen (F. Handelsrejsende). 10. H. Rohde (F. Kjøbmand). 11. S. Metz (Broder til Nr. 12 i II Kl.). 12. V. E. Dujardin (F. Kjøbmand). 13. K. Lehrmann (F. Kjøbmand). 14. H. P. C. Hartz (F. Skomager).

I. De af Skolens Beneficier, der bortgives af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, ere for indeværende Skoleaar tildelte følgende:

1. a. Fri Undervisning og højeste Stipendium (100 Kr.): J. C. G. Mogensen Meilbye, M. C. Petersen og G. E. K. Schaarup, at oplægge.

b. Fri Undervisning og mellemste Stipendium (70 Kr.): F. Jacobsen og H. L. V. Schaumburg, at oplægge.

c. Fri Undervisning og laveste Stipendium (40 Kr.): A. E. Hjuler, at oplægge.

2. Fri Undervisning: J. S. K. Karmark og M. F. C. Krøger,

samt som extraordinære Gratister:

C. E. K. Møller, G. V. Bischoff, (tillige mellemste Stipendium (70 Kr.), at oplægge), P. E. Møller, Joh. Andersen, E. S. Ehlers (tillige laveste Stipendium (40Kr.), at oplægge), J. M. Møller og Jørgen Andersen.

3. a. Undervisning mod nedsat Betaling og mellemste Stipendium (70 Kr.): C. M. Christensen, H. P. Pontoppidan, I. Philipson, at oplægge.

b. Undervisning mod nedsat Betaling: T. Thorup, tillige laveste Stipendium (40 Kr.), at udbetale,

samt for første Halvaar fra 15de Avgust d. A. at regne: C. M. Schmidt og C. R. Hansen, tillige laveste Stipendium (40 Kr) at udbetale (senere ogsaa for 2det Halvaar).

4. Det Blichfeldtske Legat (c. 92 Kr.): Joh. Bruhn.

II. 1. Af Administrationen for de Brock-Bredalske Legater blev 1875 Stipendiet efter Fundatsens § 8 (61,02

Kr.) tildelt Disciplene J. C. G. M. Meilbye, H. L. V. Schaumburg og A. E. Hjuler til lige Deling; Stipendiet efter Fundatsens § 10 (142,42 Kr.) tillagdes Student V. Thorup, hvorimod Beløbet efter § 9 (122,42 Kr.) tilkjendtes Skolens Bibliothek, da der ikke fandtes berettigede Ansøgere til dette.

2. Som Flidsbelønninger efter Fundatsens § 11 erholdt J. C. G. M. Meilbye: Barfod, Fortællinger af Fædrelandets Historie, 2 B. 4. Udg. 1872—74; V. Malling: H. C. Andersen, kjendte og glemte Digte, 1867; J. S. K. Karmark: C. Richardt, Vintergrønt, 2. Opl. 1867; G. V. Bischoff: Nordiske Digtere i vort Aarhundrede, udg. af P. Hansen 1870; C. E. M. Honnens: Homers Iliade og Odyssé, oversat af C. Wilster, 3. Opl. 1865; H. L. V. Schaumburg: H. C. Andersen, nye Eventyr og Historier med Illustrationer, 3 B. 1870—74; J. Stenberg: Wessels samlede Digte, udg. af Levin 1862.

III. Det Nis Nissenske Legat, der bortgives af Skolens Lærerforsamling. Af det i Decbr. 1875 til Raadighed staaende Beløb, Kr. 1056,51, deltes den ene Femtedel, ved hvilken der ikke saa meget tages Hensyn til Trang som til Flid i Forening med god Opførsel, i én Portion paa 36,30 Kr., der tillagdes F. Jacobsen, og 5 paa 35 Kr., som tillagdes V. Malling, T. Freiesleben, V. T. C. Blichert, J. Steenberg og J. M. Møller. Af de 4 Femtedele gaves én Portion paa 120 Kr. til J. C. G. M. Meilbye, 5 Portioner paa 80 Kr. til M. C. Petersen, G. E. K. Schaarup, C. M. Christensen, G. V. Bischoff og H. L. V. Schaumburg. En Portion paa 55,21 Kr. tildeltes E. S. Ehlers; 3 paa 50: T. Thorup, C. M. Schmidt og C. R. Hansen; 3 paa 40: I. Philipson, Jørgen Andersen og A. E. Hjuler.

Et Beløb af 22 Kroner, som var hjemfaldet ved N. S. Koefoeds Udgang af Skolen, tildeltes Student V. Thorup.

Af Renterne af det Estrupske Legat, som udgjør 1500 Kr., ere 4 Kr. udbetalte for Tilsyn med Fundators Faders Monument (Fund. § 4) og 56 Kr. ere anvendte til Bibliothekets Forøgelse (Fund. § 5).

Skolens Indtægter og Udgifter i Finantsaaret 1875—76:

Indtægt:	Kr.	Ø.
Beholdning efter forrige Aars Regnskab	3682	2
Tiende-Indtægter med Fradrag af Skatter	6696	67
Fra St. Mortens Kirke	240	„
Rente af Skolens Formue	80	„
Skolekontingenter	6020	„
Forskjellige ubestemte og extraordinære Indtægter	72	26
Tilskud fra den almindelige Skolefond	23521	81
	40312	76

Udgift:	Kr.	Ø.
Lønninger til Skolens faste Lærere	26775	25
For Inspektion	200	„
Pedellens Løn	400	„
Godtgjørelse til Lærerne for Andel i Skolepengene	1664	„
For Timeundervisning	1470	74
Pensioner og Ventepenge	2272	„
Tilskud til Bibliotheket og videnskabelige Apparater foruden Bibliothekets egne Indtægter (238 Kr. 42)	600	„
Bygningernes Vedligeholdelse	1021	73
Inventariets Vedligeholdelse	276	8
Brændsel	1098	97
Belysning	96	79
Skatter og Afgifter (kommunale)	310	84
Regnskabsføringen	600	„
Rengjøring	367	80
Porto, Protokoller, Skrivematerialier	95	47
Programmer og Skolehøjtideligheder	294	54
Andre Udgifter	89	28
Til Øvelser i Riffelskydning	104	89
	37738	39

Bibliotheket med tilhørende Samlinger har efter 30te Maj f. A. havt følgende Tilvæxt*):

Aarbøger for nordisk Oldkyndighed og Historie. 1875.
Aarsberetninger fra det kongelige Gehejmearkiv. V, 5. 1875.
Aarsberetninger og Meddelelser om det store kongelige Bibliothek II, 5. 1875.
N. C. L. Abrahams. Meddelelser af mit Liv, udg. af A. Abrahams. 1876.
Ahlhorn. Den svenske Husflids nærværende Standpunkt. Kristiania 1874 (Gave fra Selskabet for jydsk Historie og Topografi).
Angaaende en Forbindelse mellem Almueskolen og den lærde Skole. 1875 (Ministeriet).
Ammiani Marcellini rerum gestarum libri qui supersunt. Recensuit notisque selectis instruxit V. Gardthausen. Vol. I—II. Lips. 1874—75.
A. Andersen og M. Gjør. Latinsk Læsebog for Middelskolen. Kristiania 1875. 2 Exempl. (Fra Forlæggeren).
Kr. Arentzen. Baggesen og Oehlenschläger 1815—1816. 1875.
Chr. Bastholm. Philosophie for Ulærde. 1787.
M. L. Blaunfeldt. Minder fra Sønderjylland. 1876.
L. Both. Natur- og Folkeliv i Danmark. H. 6—12.
Botanisk Tidsskrift. Anden Række 4de Bind H. 3—4; Tredie Række 1ste Bind, H. 1.
G og E. Brandes. Det 19de Aarhundrede. 1875—76.
Bricka og Gjellerup. Den danske Adel i det 16de og 17de Aarhundrede. 1875. H. 5—6.
K. Baedeker. Palästina und Syrien. Handbuch für Reisende. Leipz. 1875.
C. V. Bruun. Bibliotheca Danica, H. 2.
G. Curtius. Gresk Grammatik til Skolebrug. 3die norske Udg., bearbejdet efter Originalens 10de Opl. af V. Voss. Kristiania 1875 (fra Forlæggeren).
H. Dahl. Dansk Hjælpeordbog. H. 5—6.
Danske Magazin, 4. B. H. 2. 1875.
Danske Mindesmærker. II, 6. Roskilde Domkirke, 6te Afd. 1872.
Danske Samlinger, 2den Række. 4. B. H. 3—4.
Ch. Darwin. Menneskets Oprindelse, H. 7—13.
J. Demogeot. Histoire de littérature Française depuis ses origines jusqu' à nos jours. XIVème édit. Paris 1874.

---

*) Naar Trykkestedet er udeladt, menes Kjøbenhavn.

Dictionnaire des antiquités Grècques et Romaines Paris 1875 fasc. 4.
Euripides's Skuespil, overs. af C. P. Christensen Schmidt 2det H. 1875.
Samling af Examensbestemmelser vedrørende det højere Skolevæsen. Udg. efter Foranstaltning af Ministeriet. 1875.
F. Faber. Om Fantasiens Ret i Virkelighedens Rige. 1876.
Kort Udsigt over det filologisk-historiske Samfunds Virksomhed i Aarene 1860—74 (fra Bestyrelsen).
Nordisk Tidsskrift for Filologi og Pædagogik. Ny Række, II, 2. 1875.
J. Finsen. Iagttagelser angaaende Sygdomsforholdene i Island. 1874 (Doktordisp.)
Folkekalender for Danmark. 1876.
Die attischen Nächte des Aulus Gellius zum ersten Male vollständig übersetzt u. mit Anmerkungen versehen von F. Weiss. I—II. Leipz. 1875—76.
C. Goos. Aarbog for Kjøbenhavns Universitet, den polytechniske Læreanstalt og Kommunitetet. Meddelelser fra de akademiske Aar 1871—73. Kbhvn. 1875, 2 Exempl.
C. C. A. Gosch. Udsigt over Danmarks zoologiske Literatur. 2. Afd. 2 B. 1875.
J. u. W. Grimm. Deutsches Wörterbnch. IV. B. 2. Abth. 9. Lief. Leipz. 1875.
F. L. Grundtvig. Hr. Olsen og mit Rimbrev. 1875.
N. F. S. Grundtvig. Danske Ordsprog og Mundheld, 2den af Forf. ændrede og forøgede Udg. 1875.
C. G. Gædeken. Om Aarsagerne til de smitsomme Sygdomme. (Fra Videnskabernes Verden II, 11). 1875.
J. A. Hansen. Vor Forfatnings-Historie, H. 34.
M. Mørk Hansen. Kortfattet Lærebog i Verdenshistorie for Ungdommen af alle Stænder, 5. Oplag. 1875 (fra Forlæggeren).
A. Haslund. Rhinoscopien og dens Betydning for Diagnose og Behandling (Doktordisp.) 1875.
Heeren, Ukert u. Giesebrecht. Geschichte der europäischen Staaten.
— Geschichte Griechenlands, von G. F. Hertzberg. 1ster Th.
— Geschichte Toscana's seit dem Ende des florentinischen Freistaates von A. v. Reumont, 1ster Th. Gotha 1876.
Hermes. Zeitschrift f. class. Philologie, X. Band. Berl. 1875.
E. Hertzberg. Grundtrækkene i den ældste norske Proces. Kristiania 1874 (fra Selskabet for jydsk Hist. og Topografi).
H. Hettner. Frankrigs Literaturhistorie i det 18de Aarh. H. 3—7.
M. T. v. Heuglin. Ornithologie Nordost Africa's. Lief. 56—57 (Slutning).

H. Hoffberg. Svenskt biografiskt Handlexikon, H. 8—10.
L. Holberg. Den berømmelige Norske Handels-Stad Bergens Beskrivelse. 1737.
— Epistler. Udg. med oplysende Anmærkninger af Chr. Bruun. 5. B. 1875.
E. Holm. Danmark-Norges udenrigske Historie under den franske Revolution og Napoleons Krige fra 1791—1807. I—II, 1875.
— Historisk Tidsskrift. IV. Række, 5. B. 1—3 H. 1875.
F. E. Hundrup. Biografiske Efterretninger om de Kandidater, der ved Kbhvns Universitet have underkastet sig filologisk-historisk Skole-Embedsexamen. 2den forøg. Udg. 1875.
— Stamtavle over Mathias Nielsens Descendenter. Roskilde 1875 (fra Forf.)
N. L. Høyens Skrifter ved J. L. Ussing, 5. H. 1875.
Topografisk Kaart over Kongeriget Danmark med Hertugdømmet Slesvig, udarbejdet og udgivet af Generalstaben, 4 Planch.
F. G. Knudtzon. Masaccio og den florentinske Malerkunst paa hans Tid (Doktord.) 1875.
E. T. Kristensen. Gamle jydske Folkeviser, H. 3—4.
H. Krohn. Om Følenervernes Forløb i Mangelags-Pladeepithelierne. Med to Tavler (Doktord.) 1875.
J. H. Kurtz Kristelig Religionslære. Overs. af L F. Rømer. 3. Udg. 1875 (fra Forlæggeren).
V. Kyhn. Dansk Kunst og Udstillingen paa Charlottenborg. Nogle Betragtninger. 1876.
Paul Lacroix. Vie militaire et religieuse au moyen âge et à l'époque de la renaissance. Paris 1873.
J. Lange. Michelangelo og Marmoret (fra Videnskabens Verden, III, 15). 1876.
— Om Kunstværdi. To Foredrag. 1876.
A. H. V. Larpent. Franske Stiløvelser til Brug for Mellemklasserne og de højere Klasser. 2den gjennemsete Udg. 1875. (Fra Forlæggeren).
N. Lassen. Villien som Forpligtelsesgrund. Bidrag til Løsningen af et brændende Spørgsmaal i Formueretten (Doktord.) 1875.
A. Leth og G. L. Wad. Meddelelser om Dimitterede fra Herlufsholm fra Skolens Stiftelse 1565 til 1875. Trykt som Mnskr. Med Register. Næstved 1875.
J. Listov. Udvalg af engelske Forfatteres Skrifter. Udg. til Brug i Skolernes øverste Klasser, 1. H. 1868. 3 Exempl.
Literarisches Centralblatt f. Deutschland. 1875.
T. Livii historiarum Romanarum libri qui supersunt. Ex recensione

Io. Nic. Madvigii. Iterum ediderunt I. N. Madvigius et I. L. Ussingius. Vol. I, p. 2 1875.

Love og Expeditioner vedk. Kirke- og Skolevæsen. Samlede og udgivne af H. V. Skibsted. Ny Række, H. 3. 1875.

Samling af Love og Anordninger f. 1870—74. 6. H. 1875.

Lovtidende og Ministerialtidende for 1875.

(Fr. Lütken). Oekonomiske Tanker til høiere Efter-Tanke. 1756—61 og i samme Bind: Patriotiske Tanker over Manufaktur- og Fabrik-Væsenet. 1757.

E. Løffler. Haandbog i Geografien. H. 5—8.

V. H. O. Madsen. Analytisk Plangeometri. 1875 (fra Forlæg.)

Jo. N. Madvig. Kleine philologische Schriften. Vom Verfasser deutsch bearbeitet. Leipz. 1875.

Marquardt u. Mommsen. Handbuch der röm. Alterthümer. II B. II. Abth. Römisches Staatsrecht v. Th. Mommsen, II, 2. Leipz. 1875.

H. Martensen. Prædikener paa alle Søn- og Helligdage i Aaret. 1875.

D. G. Monrad. Politiske Breve Nr. 5—8. 1876.

C. L. N. Mynster. Nogle Blade af J. P. Mynsters Liv og Tid. 1875.

Nationaløkonomisk Tidsskrift, V, 3—6, VI, 1—6, VII, 1—4.

J. Nellemann. Bidrag til Fortolkningen af Concurslovens fjerde Kapitel. 1874 (Universitetsprogr.)

— Fortsatte Bidrag til Fortolkningen af samme. 1875 (Universitetsprogr.)

O. Nielsen. Kjøbenhavns Diplomatarium, III, 1. 1875.

R. Nielsen. Folkelige Foredrag. 1875.

— Om Fantasiens Magt. 1876.

Hartvig Nissen. Afhandlinger vedrørende det højere og lavere Skolevæsen. Kristiania 1875, H. 1—3.

P. N. Nieuwenhuis. Om Muligheden og Nødvendigheden af Kjøbenhavns Forsvar. 1876 (fra Vidensk. Verden III, 16.)

Nordisk Konversationslexikon, 2. Udg. H. 54—59.

Oversigt over det kongelige danske Videnskabernes Selskabs Forhandlinger f. Aaret 1874 Nr. 2—3.

Th. Overskou. Den kongelige danske Skuepladses Historie H. 9—11.

A. Paulsen. Naturkræfterne, Lev. 12—13.

A. Petermann. Mittheilungen, 1875, V—XII, 1876, I—IV.

— Ergänzungsheft 43—45.

T. Macci Plauti comoediae. Recensuit et enarravit Io. L. Ussing. Vol. Imum Amphitruonem et Asinariam cum prolegomenis et commentariis continens. 1875.

C. Plinii Secundi Naturalis historia. D. Detlefsen recensuit. Vol. V. Berolini 1873.

L. Preller. Griechische Mythologie, I—II. 3te Aufl. von E. Plew. Berlin 1872—75.

M. Fabii Quintiliani institutionis oratoriæ lib. Xmus. Für den Schulgebrauch erklärt von G. T. A. Krüger, 2te Aufl. Leipzig 1874.

Revue des deux mondes, 1775, 10—24, 1876, 1—8.

C. P. Rothe. Den danske Søe-Heldt, Viceadmiral P. Tordenskjolds Levnet og Bedrifter med Kaabere. I—III. Andet Oplag forandret og forbedret. Viborg 1772—73.

M. H. Rosenørn. Greve Gert af Holsten og Niels Ebbesøn af Nørreris. 3. H. Randers 1875.

O. Ræder. Om de uhistoriske og historiske Folk. En philosophisk-historisk Afhandling. 1875.

H. Rørdam. Kjøbenhavns Universitets Historie fra 1588 til 1621. III, 3—4.

S. Schandorph. Goldoni og Gozzi. Episode fra det 18de Aarhundredes italienske Literatur. 1874 (Doktord.)

I. Scherr. Alm. Literaturhistorie, ved Winkel Horn, Lev. 10—16.

Fr. Schjern. Nyere historiske Studier, 1. D. 1875.

J. C. Schjødte. Naturhistorisk Tidsskrift, III. Række, X. B., 1. H.

H. Schneekloth. Hjemmet og Skolen Nr. 14. 1875 (fra Udgiveren).

F. C. Schübeler. Die Pflanzenwelt Norwegens. Specieller Theil. Christiania 1875 (fra Selsk. f. jydsk Hist. og Topografi).

C. E. Secher. Danmark i ældre og nyere Tid, H. 45—60.

H. Siebke. Enumeratio insectorum Norvegicorum fasc. 1—2. Christiania 1874—75 (fra Selsk. f. jydsk Hist. og Topografi).

K. v. Spruner. Hand-Atlas f. die Geschichte. 3. Aufl. Gotha 1875—76. Lief. 13—14.

Statistisk Tabelværk III R. 28.—29. B. 1875.

Tillæg til statistisk Tabelværk III R. 18. B. 1874.

Statskalenderen for 1876.

J. C. H. R. Steenstrup. Studier over Kong Valdemars Jordebog. 2. Afd. 1874.

J. J. S. Steenstrup. Harald Haarderaades Tog til Limfjorden og Limfjordens Tilstand i det XIte Aarhundrede. (Fra Videnskabens Verden, III, 13—14). 1875.

H. Taine. Den engelske Literaturs Historie. Overs. af H. S. Vodskov. H. 9—13.

S. B. Thrige. Lærebog i Geografien for de lærde Skoler. 3die Udg. 1874.

S. B. Thrige. Mindre Lærebog i Geografien, 5. Udg. 1875 (begge fra Forlæggeren).
Thukydides erklärt von J. Classen, I—V. Berlin 1869—75 (I—III, 2te Ausg.)
Tidsskrift for Fysik og Kemi, XIV, 5—12.
Tidsskrift for Mathematik, III, 5te Aarg., 2—6.
Tidsskrift for populære Fremstillinger af Naturvidenskaben, V, 2det B. 3—6.
J. P. Trap. Beskrivelse af Kongeriget Danmark, 2den Udgave. H. 26—31.
— Atlas hertil ved E. Klingsey, 4. H. 1875.
A. F. Tscherning. Om Danmarks Forsvar. 1875.
Af Anthon Frederik Tschernings efterladte Papirer, udg. af hans efterladte Familie. 1876 (første B.)
Chr. Braunman Tullins samtlige Skrifter I—III. 1770—73.
J L. Ussing. Den nyere attiske Komedie og dens latinske Bearbejdelse, Plautus og Terents. 1875 (fra Vid. Verd. II, 12).
O. Vaupell. Den dansk-norske Hærs Historie. Lev. 40—44.
— Slaget ved Isted, samt Schleppegrells og Læssøes Levnetsløb. 1875.
C. Wilkens. Erkjendelsens Problem. 1875 (Doktordisp.)
N. Winther. Færøernes Historie. 4. H. 1875.
P. Virgilii Maronis Æneis. Til Skolebrug bearbejdet af O. Fibiger. H. 1—3. 1855—57.
R. Volf. Om Integriteten af Profeten Zacharias's Bog (Licentiatdisp.) 1875.

Desuden har Bibliotheket fra Ministeriet modtaget de sædvanlige i Aarets Løb udgivne Examenslister m. m., Skoleprogrammer fra 25 danske, 14 norske og 35 svenske Skoler og Undervisningsanstalter.

Skolen har endvidere faaet c. 90 større og minhre fotografiske Afbildninger af græske og romerske Kunstværker.

Til Disciplenes Morskabsbibliothek er anskaffet:

Ibsen: Kejser og Galilæer; Veme: Jorden rundt i 80 Dage; Jonas Lie: Lodsen og hans Hustru; Ewald: Mindre Fortællinger; Marryat: Paschaen; Historisk Arkiv; Fra alle Lande; I ledige Timer; Folkelæsning; Den store nordiske Almanak.

Indtægterne have været:

Kontingent for det andet Halvaar 1875	26 Kr.	„ Ø.
do. for det første do. 1876	27 —	„ —
Ialt	53 Kr.	„ Ø.

Udgifterne have værst:

Underballance fra forrige Regnskab	24 Kr.	20 Ø.
Til Bøgers Anskaffelse	24 —	41 —
Til Bøgers Indbinding	22 —	10 —
Ialt	70 Kr.	71 Ø.

Skolens Gymnastik- og Legeplads, som fra Begyndelsen af var uheldig anlagt, hvorfor ogsaa forskjellige Forsøg paa Forbedringer ere mislykkede, er af Hr. Breede i Randers i Sommeren 1875 bleven omlagt fra Grunden af og, som det synes, særdeles tilfredsstillende.

For hurtig og jevnt at kunne vande denne Plads samt Plantningerne omkring Skolen er anskaffet et af Hr. Harder i Rander forfærdiget, meget hensigtsmæssigt Apparat.

I Aarets Løb ere følgende officielle Skrivelser modtagne:

Skrivelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet af 10. Maj 1875:

Foranlediget ved Rektoratets Forespørgsel i behagelig Skrivelse af 30te f. M., om, hvorvidt der tilkommer Skolen Ret til at nægte en Discipel i IV Realklasse Tilladelse til at indstille sig til Afgangsexamen for Disciple af højere Grad, skal Ministeriet herved tjenstligst tilbagemelde, at man, uagtet en modsat Anskuelse er udtalt i Skrivelse af 26de Februar 1862 (se Lindes Meddelelser om det lærde Skolevæsen 1849—56 Side 194), for de offentlige lærde Skolers Vedkommende maa besvare Spørgsmaalet derhen, at der nu, efter at de to øverste Klasser, hvori Realundervisning gives, ere blevne etaarige, maa, i Lighed med hvad

der for de studerende Disciple er bestemt ved Anordning af 5te Avgust 1871 § 7, 2det Stykke, indrømmes de Realdisciple, som have gjennemgaaet Skolens 3dje og 4de Klasse, Ret til med Forældres eller Værges Samtykke at indstille sig til Realafgangsexamen, saaledes, at det da bliver Skolens Sag, for at afværge, at umodne Disciple indstille sig til Examen, at holde de Disciple, som ikke kunne ventes at ville fyldestgjøre de befalede Fordringer ved Prøven, tilbage ved Opflytningen fra 3dje til 4de Klasse.

Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 1ste Juni 1875:

Som Tillæg til Bekjendtgjørelse af 9de Avgust 1871 om Karaktergivningen m. v. i de lærde Skoler fastsættes det herved, at Karakteren i Fransk ved Afgangsexamen for Studerende ved den sproglig-historiske Side vil være at beregne saaledes, at den for den franske Stil givne Karakter regnes for en Tredjedel mod $\frac{2}{3}$ Del for Karakteren for den mundtlige Prøve.

Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 7de September 1875:

I Forbindelse med Ministeriets Circulære af 29de April d. A. om Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og højere Realskoler meddeler Ministeriet herved, at man har fundet det at være i Sagens Interesse at udvide det den overdragne Hverv saaledes, at den ved Besøg i Skolerne udenfor Examenstiden gjør sig bekjendt med Alt, som maatte være den nødvendigt for at kunne danne sig en begrundet Dom om samtlige Forhold, som berøre Undervisningen, Disciplinen eller Lærerpersonalet.

Ministeriet skal derfor anmode Hr. Professoren om, naar noget af Inspectionens Medlemmer i fornævnte Øjemed maatte indfinde sig i Randers lærde Skole at yde ham den fornødne Hjælp til Udførelsen af denne Del af Inspektionens Hverv og give ham enhver Oplysning, han dertil maatte behøve.

Cirkulære fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 22. September 1875:

Ved at fremsende Aftryk af Undervisningsinspektionens til Ministeriet indgivne Beretning om de i 1875 afholdte kontrolerede Prøver ved de lærde Skoler og højere Realskoler skal Ministeriet denne Gang indskrænke sig til at udtale den Forventning, at Skolernes Bestyrere og Lærere ville lade sig det være magtpaaliggende under Undervisningen i indeværende Skoleaar og ved Examens Afholdelse at drage den bedste Nytte af de i Beretningen givne Vink og Antydninger.

I Forbindelse hermed maa Ministeriet paa given Anledning fra Inspektionens Side fremtidig bede iagttaget, at der i Indberetningerne fra Skolerne om Dimittenderne opgives:

1) hvilke Lærere der have undervist Kandidaterne til de forskjellige Examiner, som skulle kontrolleres, og hvilke Skolen ønsker at sætte til Meddommere paa Skolens Vegne i de forskjellige Fag;
2) hvilke Forfattere og Bøger der ere læste i de forskjellige Sprog, det Sidste navnlig til Brug for Inspektionen ved Valget af Bøger til Prøver i vedkommende Sprog udenfor det opgivne.

Indberetningen af 27de Avgust lyder saaledes:

Efter Afslutningen af de forskjellige Examina, som under Kontrol af Undervisningsinspektionen have været afholdte i Sommer, skal den tillade sig i Korthed at forelægge det høje Ministerium de Bemærkninger, hvorpaa den for Tiden tror at burde lægge nogen Vægt. Naar disse ikke ere blevne af større Omfang, saa er det nærmest, fordi de kun hvile paa et enkelt Aars Iagttagelser, og desuden fordi Dommene i de tre Grupper af Skoler, som have været underlagte de tre Examenskommissioner, mulig kunne være fældede fra noget forskjellige Synspunkter. Inspektionen skal her kun holde sig til saadanne Punkter, hvorom alle ere enige, eller som, skjønt fremkaldte ved enkelte Iagttagelser, dog kunne have almindelig Betydning.

Udfaldet af den første Afgangsprøve efter den nye Ordning har været tilfredsstillende; mindre heldigt stiller det sig for fjerde Klasses Vedkommende, vistnok især fordi i Følge almindelig Erfaring baade tredje og fjerde Klasse er stærkere bebyrdet end nogen anden enten nu er eller tidligere har været. Realafgangsexamen har tabt noget af sin Betydning ved at være bleven stil-

let parallel med fjerde Klasses Hovedexamen, hvorved Skolerne fristes til at føre Overensstemmelsen videre end gavnligt er.

A. Afgangsprøven.

De danske Stile have i det hele gjort et godt Indtryk, dog have Censorerne i en enkelt Gruppe ønsket større Færdighed hos Disciplene i at fremsætte deres Tanker om et givet Æmne i en klar, vel ordnet og fyldig Form.

Naar Ministeriet i Cirkulære til Rektorerne ved de lærde Skoler af 9de Avgust 1871 med Hensyn til Retskrivningsspørgsmaalet har udtalt sig for, at der gaas frem med Varsomhed ved Optagelsen af de Reformer, som skulle føre til større Ensartethed og Sikkerhed i Retskrivningen, og i den Henseende har henvist til en af et Antal Mænd (H. N. Clausen m. Fl.) under 21de Juni 1870 fremkommen Udtalelse, som det yderste, hvortil der for Tiden er Anledning til at gaa, saa bør vistnok dette Standpunkt fastholdes, saa at videre gaaende Reformer ikke bør tilstedes. Det kan f. Ex. ikke anses for rigtigt at afvige fra den almindelige Skrivemaade og bruge Enkelttalsform af Udsagnsordene, naar Grundordet er Flertal.

Oldnordisk. Disciplene oversætte i Almindelighed godt og paa de fleste Steder gjøre de godt Rede for Formlæren. For øvrigt har der vist sig nogen Forskjel i Fagets Behandling; et Sted har man fremhævet Sammenligningen imellem det oldnordiske og de klassiske Sprog, paa et andet har man især søgt at klare Forholdet imellem Oldtidens og Nutidens Sprog, paa et tredje er man gaaet lidt dybere ind paa Grammatikken. Der er vistnok Anledning til at tilbagekalde i Erindringen den afgaaede Undervisningsinspektørs Ytring, hvorefter det mindre kommer an paa Indtrængen i Sprogets Grammatik ud over, hvad der kræves til fuldstændig Opfattelse af det læste, end paa at faa Øjet aabnet for den sproghistoriske Sammenhæng imellem Oldsproget og de nu levende nordiske Sprog.

Ogsaa det engelske Sprog have Disciplene i Almindelighed tilegnet sig saa vel, som det efter den dertil anvendte Tid med Rimelighed kunde ønskes. Der tør ikke ventes opnaaet mere end Færdighed i at forstaa almindelig Prosa; videre literærhistorisk Læsning, især af ældre Poesi, er neppe tilraadelig. Tilegnelsen af en nogenlunde god Udtale er ogsaa i dette Sprog saa vanskelig især for ældre Disciple, at Læreren maa skjænke den ikke ringe Opmærksomhed.

Tydsk har kun undtagelsesvis været opgivet til Afgangsprøven og giver ikke Anledning til nogen Bemærkning.

Udfaldet af Prøven i Fransk har været bedre, end det var at vente, eftersom dette Sprog først nylig har faaet saa stor Betydning ved Afgangen, og Stilen naturligvis vanskeliggjør Prøven for den sproglig-historiske Retnings Vedkommende. Men der er Grund til at haabe, at, naar Undervisningen i Tide og med større Kraft kan arbejde hen til det fastsatte Maal, vil Resultatet blive ret godt. Stilene lade vel en Del tilbage at ønske, især hvor man mere har søgt at lære Disciplene at forstaa en fransk Text end at indprente Grammatikken, men efter den paa Sproget anvendte Tid tør man ikke vente mere. Der synes at være Grund til og har ogsaa udtalt sig Ønsker om, at Fordringen om fransk Stil udvides til begge Retninger af studerende; thi den ringere Iver, hvormed Stilskrivningen drives af dem, der ikke aflægge Prøve deri, har altid en skadelig Indflydelse paa de andre, og det Arbejde, der i femte og sjette Klasse kræves af de mathematisk-naturvidenskabelige studerende er ikke større, end at denne Stil uden Skade kan tilføjes Prøven.

Baade i Latin og Græsk har Resultatet i det Hele været godt, men ingenlunde bedre end ved den tidligere Ordning. For begge Sprogs Vedkommende, men maaske mest for Græskens, er Vægten i adskillige Skoler lagt vel udelukkende paa det formelle, paa Grammatikken med Tilsidesættelse af det reelle. Det gaar ikke an at forsømme saadanne Oplysninger af Literaturhistorie, Antikviteter og Mythologi, som høre med til en fuldstændig Forstaaelse af det læste, og Brudstykker af Forfattere bør ikke læses uden Omsorg for Opfattelsen af den hele Sammenhæng deri. Der er ogsaa Anledning til at udhæve, at der ikke overalt lægges Vægt nok paa Oversættelsens Nøjagtighed og Form.

Gjennemførelsen af den nye Skoleplan vil for Historiens Vedkommende ikke være uden betydelige Vanskeligheder og kan derfor ikke noksom anbefales Skolernes og Lærernes Opmærksomhed. Der hører til en god historisk Vejledning en Dygtighed og Friskhed hos Læreren, som ikke altid er let at træffe samlet, især naar det bliver Skik, at en enkelt Lærer udelukkende underviser i Historie. Selv den dygtigste Lærer vil derved let sløves og forstenes i Gjentagelsen af et meget begrænset Antal Betragtninger og Anekdoter; deler han derimod sit Timeantal med andre Fag, saa er det for ham selv en Forfriskning og afleder næsten af sig selv det stereotype, hvortil han ellers kan forfalde. Forsaavidt flere Skoler synes til Afgangsexamen at ville nøjes med

Blochs mindre Verdenshistorie, hvad Middelalderen og Tiden indtil 1789 angaar, saa er det vel i Overensstemmelse med en tidligere Skrivelse af 7te April 1873, men dog kun under den i Skrivelsen udtalte Forudsætning, at de ofte temmelig betydelige Huller i disse Bøger udfyldes. Med Hensyn til Nordens Historie er det derimod utilraadeligt ved Afgangsprøven at blive staaende ved denne Bog, der ellers kan anses for tilstrækkelig indtil Udgangen af fjerde Klasse. Endelig tør der ved Afgangsprøven ikke længere standses ved Aaret 1848, men der bør medtages de nærmest paafølgende Begivenheder, omtrent til 1864; derimod staa vi endnu altfor meget midt i de seneste Aars Begivenheder til at deres Betydning i Verdenshistorien klart kan paapeges, om det end tør ventes, at Læreren ikke vil undlade at gjøre Disciplene bekjendte dermed, for saa vidt de have forandret Staternes politiske Stilling, ogsaa naar de ikke blive Gjenstand for Examen.

Antallet af Kandidater til den mathematisk-naturvidenskabelige Afgangsprøve har været temmelig ringe, men Udfaldet af Examen i Mathematik og Fysik har overalt været saa heldigt, at man allerede nu tør udtale, at denne Gren af Undervisningen vil vise sig frugtbringende. Den Frygt for Indførelsen af den analytiske Geometris Methode i Skolen, der i sin Tid bevirkede Bestemmelsen om, at analytisk Geometri ikke maatte gjøres til Gjenstand for skriftlig Prøve, har vist sig fuldkommen ugrundet, som ogsaa sagkyndige have forudset; idetmindste en Del af Lærerne se hellere en skriftlig Opgave deri, end den mindre mundtlige, som det er tilladt at forelægge, skjønt Kandidaterne i det Hele have skilt sig vel ogsaa ved denne Del af Prøven.

Derimod have Frugterne af den sproglig-historiske Retnings Naturlære været tarvelige. Dette er en simpel Følge af et utilstrækkeligt mathematisk Grundlag og det fuldstændige Ophør af samtidig Mathematikundervisning. Skal ikke Kundskaben til de almindelige Naturlove blive aldeles løs og intetsigende, maa Skolerne først og fremmest arbejde paa Sikkerhed i et begrænset Omfang, afpasset efter den tilstedeværende mathematiske Indsigt eller efter den, som endnu kan tilvejebringes i de to sidste Aar. Hvor meget der af mathematisk Indsigt kan tilføjes i de to øverste Klasser, navnlig for Astronomiens Skyld, maa bero paa Lærerens Skjøn; nogle forstaa at hjælpe sig med det mindst mulige og dog at gjøre Sagen klar, andre ville foretrække den mere exakte og sikkrere Indsigt, som faas ved Optagelsen af bestemte mathematiske Brudstykker.

B. Fjerde Klasses Hovedexamen.

Det betydelige Arbejde, der hviler paa Skolernes tredje og fjerde Klasse, opfordrer fremdeles til at lede Undervisningen deri med en ganske særegen Omhu, især for Afslutningsfagenes Vedkommende.

Vel have de mundtlige Prøver i Latin paa mange Steder givet tilfredsstillende Resultater, men det skorter næsten overalt paa Evne til at benytte det lærte i den skriftlige Udarbejdelse. Da de Forfattere, som læses i disse Klasser, føre Disciplene ind paa saa godt som hele det grammatikalske Stof, saa maa det mindre heldige Resultat vistnok især tilskrives den Omstændighed, at Stoffet ikke faar Tid og Ro til at fæstne sig. Det bør derfor stærkt anbefales at indskærpe de grammatiske Hovedregler igjennem en flittig Brug af Exempler og derimod lade det mindre væsentlige træde tilbage i Sammenligning dermed. Ligeledes turde paa dette Standpunkt et Udvalg af Ovids Metamorfoser i Almindelighed være mere at anbefale som poetisk Læsning end Virgil.

I Mathematik er der paa adskillige Steder tilvejebragt et godt Udbytte og med ikke meget stor Forskjel paa de skriftlige og mundtlige Præstationer. Faget lider dog en Del ved, at Prøven er en blot Aarsprøve; Skolerne bør derfor arbejde paa at gjøre Bestemmelsen derom saa lidt følelig som mulig. Til en fyldig mathematisk Indsigt kræves, at Undervisningen hyppig vender tilbage til det læste; Aarets Undervisning maa derfor største Dels bestaa i Repetition af det tidligere Aars Pensa, saa at det meste baade af Arithmetik og af Geometri maa være repeteret og saaledes atter indprentet i det sidste Aar. Skorter det end paa Erindring af Beviserne i deres Enkeltheder, saa maa dog idetmindste Brugen af det lærte være nogenlunde sikker; uden dette er den hele Undervisning spildt. Men de idelige Anvendelser, der ogsaa bør gjøres mundtlig i Timerne, kunne benyttes ikke blot til Indprentning af Regler, men ogsaa til i Erindringen at gjenkalde Hovedtrækkene af de Beviser, hvortil Reglerne støtte sig.

De andre Afslutningsfag, Geografi og Naturhistorie, hvortil ogsaa Tydsk maa regnes for de fleste Skoler, have færre Vanskeligheder at overvinde, men dog kan man i alle tre Fag træffe paa gjennemgaaende uheldige Resultater ved enkelte Skoler. Noget ville saadanne kunne afværges ved en i de lavere Klasser lagt solid Grundvold, som da især for Geografiens Vedkommende bør opnaas. Men iøvrigt maa det for Tiden være nok at henvise til Ministeriets Skrivelse af 29de Februar 1872, hvori det

udtales som en Nødvendighed fremtidig strengere at paase, at ingen Discipel rykkes op i en højere Klasse, naar han formeget er under Klassens Totalstandpunkt. En Discipel maa heller standses end forkvakles ved Bebyrdelse over sine Kræfter.

Angaaende de øvrige Fag, som ikke afsluttes med fjerde Klasse, ere Erfaringerne i Aar for spredte til at give Anledning til mere end en enkelt Bemærkning angaaende Naturlæren. Den Tvivl og Usikkerhed, der er opstaaet om den rette Begrænsning af dette Fag til fjerde Klasses Hovedexamen, saaledes som Fordringerne ere fastsatte ved Cirkulære af 9de Avgust 1873, og som atter i Aar har vist sig, er vel bleven fjernet noget ved Skrivelsen af 4de December 1873 til Rektor for Aarhus Kathedralskole, men dels er denne Skrivelse kun i meget ringe Grad bekjendt, dels vedrører den nærmest Realister, som undervises i Forening med studerende. Det vil dog ikke falde vanskeligt at trække de rette Grændser, naar det fastholdes, at Undervisningen for de mathematisk-naturvidenskabelige studerende paa dette Standpunkt ikke skal bygges paa andre mathematiske Forudsætninger end de aller simpleste geometriske Begreber og saadanne arithmetiske Kundskaber, som allerede ere naaede igjennem Regningen. Man skal altsaa ikke hænge sig i det kortfattede Programs enkelte Udtryk, men skjønne, hvad det med de nævnte Forudsætninger er muligt at optage af almindeligt Stof. Der kan ikke være Tvivl om, at f. Ex. Vejningsredskaber, Flydevægte, Mariottes Lov, Kogning (hvilket allerede ligger i Programmets „Fordampning") og lignende Ting bør medtages. Endelig maa tilføjes, at der ingen Grund er til ganske at forbigaa Berøringselektriciteten, der kun ved en Uagtsomhed er udeladt af det oprindelige Program.

C. Realafgangsprøven.

En Del af de foregaaende Bemærkninger finde ogsaa Anvendelse paa Forberedelsen til Realafgangsprøven. Her maa kun tilføjes et Par Bemærkninger, dels angaaende Tysk, dels angaaende hele Examens Stilling.

Den tyske Stil er i Reglen kun daarlig; noget ligger det vel i dens egen Vanskelighed, men den Tid, der maa anvendes derpaa, staar heller ikke i et passende Forhold til den Vægt, Karakteren for Tysk faar, idet den skriftlige og mundtlige Prøve i dette Fag ikke veje saa meget som det meget lettere Engelsk, der uden Stil dog skal regnes dobbelt. Der turde være Anledning til Forandring i dette Forhold, men for Øjeblikket skal der ikke antydes videre i den Henseende. Extemporaloversættelsen

af en tysk Digter falder sjeldent heldigt ud, fordi et passende Valg er meget vanskeligt; der turde være Grund til at foretrække Prøve i et Stykke læst Prosa eller Poesi.

Det maa her i Almindelighed bringes i Erindring, at Realafgangsprøven, skjønt paa en vis Maade stillet jævnsides fjerde Klasses Hovedexamen, dog ikke bør opfattes som en blot Aarsprøve. Denne Forskjel er allerede indirekte udtalt i ovennævnte Skrivelse af 4de December 1873 angaaende Naturlæren, men der er Anledning til Udhævelse af, at Fordringerne til en Afgangsprøve i sig selv maa være af anden Beskaffenhed end de til en blot Aarsprøve, der betinger Oprykning til en høiere Klasse i Skolen. Realafgangsprøven er bleven lettet ved den nye Ordning, og Realisterne have i det hele noget mindre vanskeligt Skolearbejde end de studerende, saa at yderligere Lettelse ikke kan være nødvendig. For de Instituter, der skulle bygge videre paa Realklassernes Undervisning, kan det allerede være misligt nok, at fjerde Klasses Hovedexamen giver samme Ret som Realafgangsprøven, ogsaa fordi i Reglen de udygtigste benytte sig af denne Ret, men endnu værre stiller det sig, naar Slægtskabet med en Aarsprøve skal trykke Afgangsprøven dybere ned. De Skoler, som forbinde Realisternes Undervisning med de studerendes, maa derfor nødvendig arbejde paa en fyldigere Repetition af hele Stoffet i hvert Fag saa meget, at det fuldstændigt kan blive Gjenstand for Prøve, ligesom det sker ved de rene Realskoler.

D. Almindelige Bemærkninger.

Ved Behandlingen af de skriftlige Arbejder er der i flere Skoler indført en mønsterværdig Orden, som af sig selv medfører Renlighed og Omhu, og i det hele er det ikke hyppigt, at Arbejderne ere behandlede med usømmelig Uorden. Men saalænge der dog endnu findes Exempler derpaa, saalænge Skriften træffes uren og utydelig, saalænge der afleveres mathematiske Opgavers Løsning bestaaende i løst, hist og her henkastede, Tegn, Ligninger og Figurer uden indbyrdes Forbindelse, saa er der Grund til at henlede Opmærksomheden paa den store Betydning, en omhyggelig Behandling af de skriftlige Arbejder har for Disciplenes Fremtid. Viser Skolen sig ligegyldig eller endog blot overbærende i denne Henseende, saa nedsættes Disciplens Respekt for sit Arbejde, saa at han uden Undseelse afleverer et usømmeligt Sjudskeri. Et skriftligt Examensarbejde bør helst leveres i smaa Hefter med Omslag og Udskrift, selv om der indenfor Omslaget kun sidder et enkelt Ark, og ligesom man i en dansk Stil

lader de forskjellige Punktummer fremkomme i den til Forstaaelsen nødvendige Orden, saaledes bør Løsningen af en mathematisk Opgave ogsaa lade Besvarelsens enkelte Afsnit eller Led følge i den Orden, hvori de ere tænkte eller hvori deres Forstaaelse naturligst og lettest sker.

I mange Skoler og hos mange Lærere er Bedømmelsen af Præstationerne ensartet og passende. Den mindre gode Examinator og den mindre dygtige Lærer er i Reglen tillige mere overbærende og løs i sin Dom end den gode Examinator og den dygtige Lærer; det ligger ogsaa i Sagens Natur, at uden klar Opfattelse af, hvad der kan og bør opnaas som Undervisningens Hovedresultater, kan Prøvens Udfald ikke bedømmes rigtig. Mindre Afvigelser i Bedømmelsen ere naturligvis altid uundgaaelige, skjønt man ofte møder Exempler paa den fuldstændigste Overensstemmelse i Examinators og Censorernes Dom. Hvor derimod større Afvigelser maatte vise sig, er der al Anledning for baade Skole og Lærer til at underkaste baade sin Dom og sin Virksomhed en streng Kritik. Naturligvis vil der ved samme Skole kunne vise sig nogen Forskjel efter Lærernes Individualitet. Men afviger den samme Lærers Dom altid i samme Retning fra Censorernes, saa bør man vel antage, at der er noget at rette. I endnu højere Grad gjælder dette, naar den samme Skoles Lærere gjennemgaaende dømme anderledes end Censorerne. Der er da al Rimelighed for, at der ikke blot er en Forskjel i Dommen over de enkelte Præstationer, men at den hidrører fra afvigende Opfattelser af hele Undervisningens Maal.

Examinationen udføres af mange Lærere med prisværdig Ro, Sikkerhed og Bestemthed, med Optagelse af passende Stofmængde, med tilstrækkelig Omhu for at blive indenfor det opgivne Thema; der er andre, som i det hele paa en upaaklagelig Maade afholde Prøven; men hos nogle lider Prøvelsen af væsentlige Mangler i en eller anden Retning, ja undertiden næsten i alle. For saa vidt den samme Lærer viser sig at være en heldig Examinator i et Fag, men uheldig i et andet, saa tør man vel antage, at han helst burde fritages for det sidste. Der gives Lærere, som ved Prøven tage Sagen altfor tørt og vise sig for lidt skikkede eller for lidt tilbøjelige til at lede Disciplen til Svaret, naar det først er afgjort, at han ikke selv kan finde Vej. Dette er dog at foretrække for den Uro og Snakkesalighed, hvormed enkelte Lærere forstyrre Examinandens Ligevægt og Tilhørernes Opmærksomhed, og endnu mere for den ikke sjældne Tilbøjelighed til at optræde undervisende, til at overhøre Fejltagelser, til at supplere eller ændre

halve, unøjagtige eller mangelfulde Svar. Der gives Lærere, som aldrig stille et bestemt og klart Spørgsmaal; de faa ogsaa kun sjeldent ordentlige Svar. Der gives andre, som i Spørgsmaalets Form give en Antydning i Svarets Retning, saa at det er umuligt med Sikkerhed at skjælne imellem Lærerens og Disciplens Andel i Svaret. Hos yngre, uprøvede Lærere kunne Manglerne for en Del ligge i nogen Ængstelse for den kontrolerede, offentlige Prøve, og ved alvorlig Stræben ville de kunne hæves. Hos andre hidrøre de fra, at Lærerne ikke gjøre sig tilstrækkelig Rede for Forskjellen imellem den daglige Undervisning og Examen. I Undervisningen gives der Stadier, og det maaske de fleste, hvor Læreren maa være næsten ligesaa virksom ved Svarets endelige Affattelse i en passende og heldig Form som Disciplen, men der gives ogsaa mere prøvende Stadier, hvor Læreren baade for sin egen Oplysnings og for Diciplens Skyld maa forholde sig mere passiv, dog klart og bestemt udspørgende, katekiserende. Der er Grund til at tro, at mange Lærere aldrig naa ud over det første Stadium, de kunne heller ikke aflægge Prøve paa deres Discipels Kundskaber. Men selv det andet Stadium maa overskrides ved en virkelig Prøve. Der har Læreren kun den Opgave indenfor et givet Omraade ved bestemte og tydelige Spørgsmaal at fremkalde Examinandens Svar, saaledes at dennes Kundskabstrin klart kan opfattes. Lykkes det ikke strax at faa tilstrækkelige eller tilfredsstillende Svar, saa maa Examinator forstaa den Kunst lidt efter lidt at forme sine Spørgsmaal saaledes, at deraf fremgaar, i hvilket Omfang Examinanden er hjemme i det forelagte Thema. Det er en Misforstaaelse, naar Lærerne ved den kontrolerede Prøve betragte sig som stedte til en Examen ligesaa vel som Disciplene. Examen prøver kun Disciplene; jo mere Læreren forholder sig blot udspørgende, desto bedre bliver Prøven. Lærerens Dygtighed kan kun bedømmes efter hans daglige Gjerning, indirekte blot ved det Udbytte, Examen giver. Det maa være Skolens Pligt ved de aarlige Prøver at holde Læreren til igjennem en god Examination at fremdrage Examinandens Kundskaber.

Cirkulære fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 30. Septbr. 1875:

Af forskjellige til Ministeriet fra Skolerne indkomne Udfærdigelser, navnlig de aarlige Forslag til Beneficiefordelinger, Indmeldelse til Examiner og Examensvidnesbyrd fremgaar det, at i

Fornavne Begyndelsesbogstavet C eller Ch — med Udtale K — forandres til K, og at Ph forandres til F.

Da denne Fremgangsmaade maa anses aldeles uberettiget, og da den afstedkommer megen Forstyrrelse ved Affattelse af Lister o. d., maa Ministeriet herved have Hr. Professoren anmodet om i Gjengivelsen af Navne ved alle Udfærdigelser fra Skolen som ufravigelig Regel at følge den Skrivemaade, som findes i vedkommende Discipels eller Privatists Døbeattest.

Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 30. Decbr. 1875:

Til Brug for Folkethingets Finantsudvalg udbeder Ministeriet sig med Omgaaende tilstillet en Beretning om Discipelantallet i Randers lærde Skole med Fordeling i Klasserne henholdsvis ved Begyndelsen og Slutningen af Skoleaaret 1874—75. En lignende Beretning bedes fremtidig indsendt ved Udgangen af hvert Aars September Maaned.

Bekjendtgjørelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 28. Marts 1876:

Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler og de højere Realskoler har henledet Ministeriets Opmærksomhed paa den Uensartethed i Prøven af Privatister og Skolernes egne Disciple, som er fremkommen derved, at Privatister af den sproglig historiske Retning efter Ministeriets Udtalelse i Skrivelse af 22de Avgust 1873 ere blevne fritagne for Prøve i latinsk Stil, og at Privatister af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning ikke underkastes Prøve i Kemi, og har senere paa dertil fra Ministeriet given Anledning udtalt sig derhen, at der saavel af Hensyn til Privatisters Ligestilling med Skolernes Disciple, som da de ommeldte Prøver vedrøre Dele af Fag, som afsluttes ved Udgangen af 4de Klasse, uden at de senere planmæssigen fortsættes i de to sidste Skoleaar, maa finde det rettest, at disse foretages i Forbindelse med 4de Klasses Hovedexamen.

Da Ministeriet ganske maa tiltræde Inspektionens ovennævnte Opfattelse af Forholdet, vil som Følge heraf fremtidigen, dog først fra den Examen, som afholdes i Sommeren 1877 at regne, for Privatister blive at forholde som følger.

Privatister af den sproglig historiske Retning prøves i Tysk, Geografi, Naturhistorie, Arithmetik og Geometri samt latinsk Stil, og bestaa, naar de i de 5 første Fag opnaa et Gjennemsnitspointstal af 15 samt i latinsk Stil mindst Tg.

Privatister af den mathematisk-naturvidenskabelige Retning prøves i Tysk, Geografi, Naturhistorie, Latin, mundtlig og skriftlig, samt Kemi, og bestaa naar de i de 4 første Fag, i hvilke Karakteren for Latin regnes dobbelt, opnaa et Gjennemsnitspointstal af 15 og i Kemi mindst Tg.

Forinden den, som har bestaaet Realafgangsexamen af højere Grad, kan indstille sig til Afgangsexamen for Studerende, har han paa den sproglig historiske Side, forudsat at han i Tysk, Geografi, Naturhistorie, Geometri og Arithmetik har opnaaet mindst 15 Points, at supplere denne Prøve med en Prøve i latinsk Stil og deri opnaa mindst Tg, og paa den mathematisk-naturvidenskabelige Side, forudsat at han i Tysk, Geografi og Naturhistorie har opnaaet mindst 9 Points, at supplere denne Prøve med en Prøve i Latin, mundtlig og skriftlig, og deri opnaa mindst Værdien af 1 Godt og 1 Tg.

Medens Privatister blive at behandle ganske som Skolernes egne Disciple, saasom hvad angaar nødvendig Aldersdispensation, læste Pensa o. desl., er det derimod en Selvfølge, at de maa examineres i vedkommende Afslutningsfag i deres hele Omfang, uden at der kan blive Spørgsmaal om, hvad der gjælder for Skolernes egne Disciple i visse Fag, at indskrænke Prøven til, hvad der er læst i det sidste Skoleaar.

Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet af 9. Maj 1876:

Da de aarlige Indberetninger om, hvilke Disciple og Privatister der indstille sig til Afgangsexamen for Studerende, til fjerde Klasses Hovedexamen og til Realafgangsexamen oftest sammenfattes i én Skrivelse, maa Ministeriet, eftersom de her hver for sig benyttes paa forskjellig Maade, anmode Hr. Professoren om fremtidig at indsende særskilt Indberetning for hver af de ovennævnte Examina, indeholdende de til hver enkelt hørende Oplysninger og Bemærkninger.

Jeg tillader mig at gjøre Forældre og Værger opmærksomme paa, at de ikke gjøre vel i at tillade deres Børn at gaa for tidlig til Skolen. Skolen aabnes først et Kvartér før Skoletiden, og før den Tid er der intet officielt Tilsyn med Børnene. De udsættes da for at drive om paa Gaderne og komme i Kast med Gadedrenge eller for at indlade sig paa farlige Lege i Skolegaarden (uagtet al Leg er forbudt, naar der ikke er en Lærer tilstede). Er det ondt Vejr, udsættes de tillige for at blive vaade og for at forkjøle sig. Da Afstanden ingensteds i Byen kræver lang Tid for at naa til Skolen i rette Tid, vil det være passende at lade Børnene gaa hjemmefra et Kvartér før det bestemte Klokkeslet, med mindre de ere Ordensduxer og som saadanne have Adgang til Klasserne før tre Kvartér. Da vil Klokken halv otte (halv to) eller noget derover efter Afstanden være den rette Tid.

Plan

for

Skolens Afgangsprøver og Hovedprøver

i Aaret 1876.

Skriftlige og andre ikke offentlige Prøver.

Torsdagen den 15de Juni.

Kl. 8-12. VI*) Dansk Stil, bunden Opgave. 8. G. 10. H 11. G.
- 8-12. IV Dansk Stil. 8. L. 10. O.
- 4-8. VI Oversættelse fra Latin til Dansk. 4. M. 6. E.
- 4-8. IV Latinsk og tydsk Stil. 4. A. 6. B.

Fredagen den 16de Juni.

Kl. 8-12. VI Fransk Stil. 8. K. 10. G. 11. H.
- 8-12. IV Geometrisk Udarbejdelse. 8. E. 9. G. 10. B. 11. M.
- 4-8. VI Dansk Stil, fri Opgave. 4. L. 6. H.
- 4-8. IV Arithmetisk Udarbejdelse, 4. O. 6. K.

Tirsdagen den 4de Juli.

Kl. 8. Dansk Stil: III K. II M. I E.

Onsdagen den 5te Juli.

Kl. 8. III Arithmetik } H. A. L.
- 9½. II Regning } H. A. L.
- 11. I Regning } H. A. L.

Kl. 10. III Latinsk og tydsk Stil } G.

Kl. 2. Prøve over ny indmeldte Disciple, som ikke have gjennemgaaet øverste Forberedelsesklasse. Kl. 2. H. B. Kl. 3. L. A. E. K.

---

*) V faaer samme Opgaver som VI.

Mundtlige og offentlige Prøver.*)

Afgangsprøver (VI) og Overgangsprøver (IV).

Tirsdagen den 20de Juni.

Kl. 10. VI Græsk. G. R. | Kl. 2. Oldnordisk. E. A.

Onsdagen den 21de Juni.

Kl. 8. VI Latin. R. G.

Torsdagen den 22de Juni.

Kl. 10. VI Naturlære. L. H. | Kl. 4. VI Fransk. M. A.
- 12. IV Geografi. K. G.

Fredagen den 23de Juni.

Kl. 9. IV Græsk. G. R. | Kl. 4. IV Engelsk. B. O.

Tirsdagen den 27de Juni.

Kl. 9½. IV Latin. O. R. | Kl. 4. IV Tydsk. M. B.

Onsdagen den 28de Juni.

Kl. 8. VI Historie. G. O. | Kl. 8. IV Mathematik. L. H.
- 1. VI Engelsk. B. O. | - 4. IV Naturlære. L. H.

Fredagen den 30te Juni.

Kl. 8. IV Naturhistorie. K. L.

Mandagen den 3die Juli.

Kl. 8. IV Historie. L. G. | Kl. 2. IV Fransk. M. A.

De øvrige Aarsprøver.

Fredagen den 7de Juli.

Kl. 8. V Latin. R. O. G. | Kl. 8. I Fransk. A. M. K.
- 11. III Religion. E. O. B. | - 10. II Geometri. H. L. M.
- 2. V Græsk. G. A. R. | - 2. II Tydsk. M. B. K.

---

*) Examenskommissionens Formand, Professor Steen er Censor i VI i Naturlære, Fransk og Engelsk, i IV i Geografi, Mathematik og Naturlære, Professor Lund i VI i Dansk Stil, Oldnordisk, Latin og Græsk, Adjunkt Ankjær i VI i Historie, i IV i Latin og Tydsk.

Lørdagen den 8de Juli.

Kl.	8.	III Latin. A. G. R.	Kl. 8.	III. II. I.	Engelsk. B.O.M.
-	10.	II Naturhist. K. E. L.	- 10.	III	Græsk. A. G. R.
-	2.	V Oldnordisk. E. O. A.	- 2.	I	Historie. G. L. R.

Mandagen den 10de Juli.

Kl.	8.	V Fransk. M. A.	Kl. 8.	II	Historie. L. O. G.
-	11.	III R Naturlære. H. L. M.	- 11.	I	Religion. E. A. B.
-	3.	III Naturhist. K. E. L.	- 4.	I	Arithmetik. H L. M.

Tirsdagen den 11te Juli.

Kl.	8.	V Engelsk. B. O. M.	Kl. 8.	I	Naturhist. K. E. L.
-	10.	III Fransk. M. A. R.	- 10.	II	Arithmetik. H. L. K.
-	3.	II Geografi. K. O. G.	- 3.	III	Geometri. H. L. M.

Onsdagen den 12te Juli.

Kl.	8.	I Latin. O. A. R.	Kl. 8.	III	Geografi. K. E. G.
-	10.	I Tydsk. B. M. K.	- 9.	II	Religion. E. H. B.
-	2.	V Historie. O. G. R.	- 2.	II	Fransk. M. A. K.

Torsdag den 13de Juli.

Kl.	8.	V Naturlære. H. L. K.	Kl. 8.	II	Latin. A. G. R.
-	10.	III Tydsk. M. O. B.	- 11.	I	Geografi. K. A. E.
-	11.	III Historie. L. O. G.			

Fredagen den 14de Juli Kl. 11 bekjendtgjøres Udfaldet af de afholdte Prøver, hvorefter Ferien tager sin Begyndelse.

Tirsdagen den 15de August Kl. 2 begynder det nye Skoleaar.

Til at overvære Skolens mundtlige Prøver samt Offentliggjørelsen af Udfaldet indbydes Disciplenes Forældre og Værger samt Enhver, der har Interesse for Skolens Virksomhed.

Randers lærde Skole, den 30te Maj 1876.

H. K. Whitte.